

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

In spiritul prieteniei frățești

Zilele acestea, la Moscova a fost semnat cel de al treilea plan comun de colaborare între A.R.L.U.S. și Uniunea Asociațiilor sovietice de prietenie și relații culturale cu țările străine și Asociația de prietenie sovieto-română.

Planul prevede lărgirea continuă a colaborării pe calea schimbului de delegații, organizării de conferințe și întâlniri ale specialiștilor din ambele țări în vederea schimbului de experiență în construcția socialistă și comunistă etc.

Citiți în pag. 4-a articolul:

In spiritul prieteniei frățești

de Octav Livezeanu

TRĂIASCĂ VICTORIA ÎN ALEGEREA F.D.P.

București, martie 1961...

În acest număr:

BIBLIOTECA

„VEAC NOU“

nr. 2

Acad. N. N. Semenov:

**Omul
și natura**

Despre schimburile culturale

de C. Prisnea

(pag. 2)

Al VIII-lea Congres „Mendeleev“

de acad. Raluca Ripan

(pag. 4)

Trei schițe de Anatoli Pristavkin

(pag. 6)

ANUL XVII
3 martie 1961

9

(833)

12 PAGINI
1 LEU

BREVIAR

● **PENTRU 1961**, planul Editurii pentru literatură străină din Moscova cuprinde traduceri din 50 de limbi ale lumii. Vor apărea aproximativ 600 de titluri de cărți, atât literare cât și din domeniul fizicii și geografiei, matematicii și filozofiei, tehnologiei și medicinei.

● **CU PRILEJUL** unui interviu, Serghei Obrazov, directorul artistic al Teatrului central de păpuși din Moscova, a declarat: „Recent am terminat pregătirile pentru un nou spectacol destinat adulților, intitulat „Semi-divina comedie”. Spectacolul e dedicat desenatorului francez Jean Eiffel, ale cărui desene despre mitul biblic al facerii lumii sînt bine cunoscute publicului nostru. Desfășurarea acțiunii, caracterele personajelor și temele vor fi, însă, întrucîtva diferite, iar la acțiune vor participa atît păpuși cît și oameni.

In primăvară vom realiza și un nou spectacol pentru cei mici inspirat din trei lucrări ale lui Marșak: „Mister Twister”, „Bagajul” și „Poșta” iar la toamnă un alt spectacol pentru adulți, al cărui titlu încă nu l-am hotărît”.

● **ARTIȘTII** de circ sovietici au dat anul trecut mai bine de 900 de reprezentații peste hotare, la care au participat aproape 2.700.000 de spectatori. Anul acesta, circul sovietic va prezenta spectacole în Ungaria, Republica Democrată Germană, Polonia, România, Cehoslovacia, Japonia, Austria, Republica Federală Germană și Olanda.

● **LA MOSCOVA**, la Casa cărții pentru copii din strada Gorki, a fost inaugurată o expoziție consacrată literaturii italiene pentru copii.

Violonista sovietică Mariné Iașvili concertează actualmente în țara noastră
desen de Hariton

„Slugă la doi stăpîni” de Carlo Goldoni pe scena teatrului moscovit MHAT. De astă dată, interpreții sînt... artiști amatori de la uzina „Krasnii Proletarii”

Despre schimbările culturale

...De vreo trei zile n-am scris nimic. Și diminețile și după-amiezile sînt prinse. Serile la fel. Zilele care au trecut au fost pline de evenimente. Cel mai însemnat, însă, era plenara Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, care avea să ia hotărîri de o importanță deosebită pentru ridicarea pe o nouă treaptă a agriculturii sovietice.

Presa redă cu multe amănunte discuțiile din cadrul plenarei, așa încît citind Pravda aveai sentimentul că întregul popor participă la aceste discuții.

Și în timpul acesta conducătorii Partidului comunist și ai statului sovietic au găsit timp să participe și la ultimul spectacol al teatrului englez Old Vic.

Și pentru că am pomenit de Old Vic, care a venit la Moscova cu Macbeth, cu Sfînta Ioana și cu piesa lui Wilde, importanța seriozității, trebuie să-mi mărturisesc convingerea că nicăieri în lume nu poți avea o trecere în revistă mai completă a vieții culturale de pe glob, ca la Moscova.

În timp ce pe scena teatrului MHAT (vă amintiți, desigur, de Livanov în rolul lui Zabelin din Orologiul Kremlinului) aveau loc cele patru spectacole ale teatrului englez, la Circ își demonstau măiestria artiști francezi, la Casa Centrală a Cinematografiei se desfășura spectacolul cehoslovac Lanterna magică, iar la cinematograful Udaralk avea loc prezentarea filmului regizorului francez Marcel Pagliero — Léon Garros își caută prietenul, film făcut la Moscova.

La începutul săptămîinii fusese

deschisă o expoziție de artă plastică afgană și tot zilele trecute se semnau planurile de schimburi culturale între Uniunea Sovietică și alte state.

La muzeul „Pușkin” expoziția de sculptură românească se bucură de o afuență apreciabilă de vizitatori.

Pagini de jurnal moscovit

În sălile alăturate este deschisă o expoziție finlandeză de mobilă și obiecte de artizanat. Mărturisesc, foarte drăguță. Mă și întrebam dacă noi rominii n-ar trebui să trimitem peste graniță nu numai toate tablourile din galeriile noastre, arta noastră populară și ansamblurile noastre folclorice, ci și lucruri pe care în ultimul timp industria noastră le fabrică cu deosebit gust. Arhitectura noastră ne-ar putea reprezenta cu cinste în multe capitale de pe glob. Dar asta-i altă problemă.

În noianul de manifestări culturale — care dovedesc încă o dată că Moscova este cel mai mare centru de schimburi culturale internaționale din lume — manifestările sovietice ocupă un loc important. Cu puține zile în urmă a fost publicată în presa sovietică o informare a Comitetului pentru decernarea premiilor Lenin în domeniul literaturii și artei cu privire la propunerile de candidați făcute de diferite organizații și instituții pentru premiile din anul 1961.

Printre candidați figurează cunoscuții dramaturgi sovietici Arbuzov (cu Poveste din Irkuțk), Salinski (cu Toboșara) — la noi e cunoscută sub numele de Nila — Sofronov (cu Bucătăreasa).

În domeniul muzicii de operă candidații figurează opera lui Jiganov, Djaili, regizorul E. Simonov și interpreta din Poveste din Irkuțk, Iulia Borisova, (pe care cel puțin unii dintre dumneavoastră ați văzut-o cu același spectacol și în România) figurează drept candidați la premiile Lenin pentru interpretare și regie. Același piesă a fost, de altfel, pusă în scenă cu mult succes și de regizorul Ohlopkov.

Și pentru că veni vorba de Ohlopkov, trebuie să vă comunic că în luna mai, Teatrul „Maiakovski”, sub conducerea acestui priceput și talentat regizor va veni la București pentru o serie de spectacole. Repertoriul n-a fost încă definitiv. Se pare însă că nu vor lipsi Poveste din Irkuțk și nici Viori de primăvară. S-ar putea, însă, să avem și alte surprize. Nu uitați că teatrul poartă numele lui Maiakovski, și că joacă admirabil Ploșnița.

Aici am tăcut o indiscreție. Planul de schimburi culturale dintre țara noastră și Uniunea Sovietică — acum cînd scriu aceste rânduri — încă n-a fost semnat. Lucrurile abia se discută.

C. Prisnea

P.S. — Acum, cînd fac corectura în șpaltul „Veacului nou” planul e semnat de mult și-l cuprinde și pe „Maiakovski”. Nu-i deci nici o indiscreție.

„Continuarea legendei”, o

nuvelă închinată genului constructor al tineretului sovietic, a fost tradusă în Franța de o editură a arhiepiscopatului din Lyon. Zezul „sfîntilor părinți” pentru nuvela lui Anatoli Kuznețov a mers atît de departe încît i-au smuls citeva capote, au desfigurat-o cu fraze trunchiate, au sfîrtecăto cu cuvinte inventate, au murdărit-o cu o prefață tendențioasă, pe scurt, i-au smuls inima în care pulsa sîngele comunismului și au decapitat-o de ori-ce înțeles nobil. Călaul oficial: abatele Paul Chaleil. Drept care prea sfîntii borfași au fost chemați de autor în fața unui tribunal francez.

Ceea ce izbește și precaritatea procedurii. Atașat se vede la tradiția străveche a scripturilor interpolate și succesiv falsificate, abatele și-a interzis orice risipă de originalitate. Cu acea îndemînare pe care i-au dat-o două mii de ani de echilibrată filozofică și de politică machiavolică, a luat cartea și a răscuit-o pentru a o transforma în contrariul ei: ceea ce era sub pana lui Anatoli Kuznețov un elogiu al tineretului comunist, a devenit în labela abatelui Chaleil o carte... anticomunistă. Niciodată n-a fost mai evident că „minunea” e copilul cel mai drag al interesului meschin și egoist.

Prostia nu are pudoare și ticăloșia nu are demnitate. Dar în acest fals ridicol, ceea ce rămîne profund tragic e aceeași tendință manifestată de a nu recunoaște exigența unei realități. S-ar părea că lumea burgheză vrea să perpetueze pe plan spiritual, minciuna de mult avertată pe plan politic; așa cum odinioară nu voia să recunoască existența Uniunii Sovietice și-și închipuia că dacă n-o recunoaște nu există, acum, pentru că nu vrea să vadă fericirea omului sovietic își închipuie că aceasta nu este o realitate. Dar ideea că fericirea e un monopol al lumii ca-

pitaliste și-a dezvăluit de mult falsitatea; ea nu mai întreține nici o nădejde pură și nu mai fertilizează nici o inimă generoasă. Oriunde ideile socialismului și spiritul științific întreg și flacăra, agonizează o pre-judecată. Este la mijloc acea specialitate a bisericii de a întîrzi șonticînd prin secolii, pentru a nega evidența, a respinge adevărul, a disprețui realitatea. Orologiul catedralăi a rămas în urmă cu citeva secole. Pentru ca să renunțe la dogma sistemului geocentric, bisericii i-au trebuit 300 de ani. Obligîndu-l pe Galileu să abjure, biserica n-a putut împiedica Pămîntul să se învîrte în jurul Soarelui; patronînd ideologia lumii capitaliste, ea nu poate împiedica lumea să meargă spre comunism.

Acest dogmatism disperat care respinge un adevăr demonstrat și opune un nu sălbatoc adevărului evident, este desigur semnul cel mai înfricoșător al acelei seism ideologic care copleșește lumea capitalistă cu o forță poate încă niciodată cunoscută de vreo orînduire exploatoare din vremea cînd în lume amurgeau zeii. Poate că lumii căreia îi aparține abatele Chaleil îi este mai lesne să creadă în existența lui Dumnezeu decît în existența eroilor întreprinzători și puternici ai lui Anatoli Kuznețov; poate că ea este mai dispusă să creadă fără murmur în minunile „sfîntilor” autorizați de Roma decît în realizările uimitoare ale genului sovietic care fecundează deșerturile, creează mări și întîrtește fluvii. Dar să faci din alb negru și din negru alb, aceasta este logica mizerabilă a obscurantismului. Să opui adevărului evident o ne-

gație perpetuă, fie ea și cu girul Papei, aceasta nu poate să ofere decît spectacolul lamentabil al unui orgoliu bolnav și neputincios.

De aceea, putem înțelege perfect indignarea opiniei publice franceze acum cînd Editura Julliard i-a pus la îndemîna posibilitatea unei comparații acuzatoare, tipărind nuvela într-o traducere onestă. Înțelegem perfect emoția avocatului francez al lui Anatoli Kuznețov cînd într-o bună dimineață unul din personajele cărții l-a căutat la telefon, tocmai din Irkuțk, ca să-i mărturisească indignarea. Era Ana Ivanovna Moskalenko, al cărei nume poate fi regăsit aidoma în cuprinsul nuvelei ca și pe placa de bronz din fațada hidrocentralei de pe Angara. Brigadieră betonistă, decorată cu ordinul „Steagul roșu al muncii”. Și înțelegem foarte bine și cuvintele Mariei Demino — odinioară zidărită pe șantier, actualmente membru în conducerea hidrocentralei, — atunci cînd, între altele, a comunicat avocatului că, în ce privește felul cum își închipuie Siberia, lumea abatelui Chaleil a rămas în urmă cu jumătate de veac.

Epilog: tribunalul francez a dat cîștig de cauză lui Anatoli Kuznețov.

Alexandru Sever

EPILOG LA UN SCANDAL LITERAR

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.63.10.

DUMINICĂ, CU TOȚII LA URNE

Pentru ce și pentru cine votăm

„Oamenii muncii știu bine pentru ce muncesc și pentru ce luptă...” (din Manifestul Consiliului Central al Frontului Democrației Populare).

Nu incăpe nici o îndoială că dintre actele civice, cel mai încărcat de semnificații este actul votării. Cine dintre cei care au intrat la noi în ultimii ani într-o cabină de vot n-a avut impresia că ea e construită din lemn de rezonanță? Intr-atit vibrează aici, țara întreagă, cu mândria și planurile ei de viitor. Cine dintre cei care au împăturit în anii noștri un buletin de vot nu s-a simțit stăpîn pe capacitatea de a pătrunde adînc în înțelesul lucrurilor? Intr-atit cuvintele „Frontul Democrației Populare” alăturate numelui unui candidat reprezintă o garanție pentru destinele țării. Cine dintre cei care au introdus buletinul într-o urnă de vot, n-o simțit că-și exercită nu numai un drept garantat de lege ci și o datorie față de propria conștiință? Intr-atit se transformă fiecare vot într-o adevărată misiune înțeleaptă de construire a socialismului, condusă de partid.

Singuri în cabina de vot, vom simți și de astădată, cu acuitate cele trei ipostaze ale timpului. Vom vota împotriva trecutului (trecut înseamnă curbe de sacrificiu, șomaj, analfabetism, lipsa de demnitate și de drepturi); vom vota pentru prezent (prezent înseamnă curba mereu ascendentă de pe graficul de producție, siguranța zilei de mîine, fiica la școală și fiul la facultate, dreptul de a alege și a fi ales pe întreaga scară a organelor electivă ale țării); vom vota pentru viitor (viitor înseamnă, printre multe altele, creșterea salariului real cu 40-50 la sută în cursul planului de 6 ani, 15.000 de săli de clasă și cămine pentru 15.000 studenți construite în următorii 5 ani, 300.000 de apartamente date în folosință celor ce muncesc, încă un pas hotărît spre desăvîrșirea construcției socialiste).

Socialismul înseamnă consecvența în drumul spre țel și nu incăpe nici o îndoială că în fruntea celor care vor vota în una din primele zile ale primăverii 1961, se vor afla cei 5 milioane de oameni care au luat parte la întocmirea programului de construcție trasat în vara anului 1960 de cel de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român. A rămas de mult în urmă vremea în care deputații erau aleșii milioanele din casele de fier. S-a instaurat în schimb obiceiul ca deputații să fie aleși de milioanele de tovarăși ai lor de muncă, de idei, de năzuinți. Așa vor fi aleși la noi și cei 140.000 de deputați ai primăverii 1961.

„Oriunde îți îndrepti astăzi privirea, pe întregul cuprins al țării, vezi semnele minunate ale vieții noi, marile schimbări ale orînduirii socialiste care a învins pentru totdeauna” (din Manifestul Consiliului Central al Frontului Democrației Populare).

Într-o broșură despre București, ieșită de sub tipar în preajma alegerilor se arată că orașul este situat pe drumul care leagă Carpații de Dunăre și cîmpia de Marea Neagră. Punctul cel mai înalt al orașului este în turnul Casei Științei și cel mai jos la balta Colentina Cernica.

E bine să poți vorbi despre Capitală ca despre un oraș care leagă regiuni importante ale țării și să te gîndești că punctul lui cel mai înalt se află în vârful unui lăcaș de cultură. În trecut, cînd Bucureștiul era considerat ca un adevărat „oraș al prăbușirilor”, el era socotit drept capitala dezbinată a unei țări dezbinată. „Lista civilă” a regelui și armata trimisă în 1933 împotriva greviștilor, băaturile scumpe din bari și cartierele lipsite de apă, fabricile de ghetă ale Măciornitei și desculții mahalalelor, iată ce era Bucureștiul, oel „oraș mic într-un sat mare” cum îl numeau străinii. Dar dacă așa e a Capitală cum era restul țării?

În 1936 (nu în 1336 ci în 1936!) numai un sfert din țăraniile fostelor județe cuprinse azi în regiunea Bacău, foloseau lampa cu gaz, restul, opaite cu grăsimi sau gazonițe cu păcură.

Pe timpul regimului burghez-moșieresc (nu în sclavagism!) jumătate din satele care alcătuiesc actuala regiune Argeș erau proprietatea boierilor și a miniștrilor.

În 1938 (slăvitul an 1938 al „prosperității” burgheze) oțelariile țării — printre care și Hunedoara — nu

erau decît niște cazane de tortură care storceau sudoarea muncitorilor pentru a realiza neînsemnata producție de nici 300 mii de tone oțel...

„Oriunde îți îndrepti astăzi privirea...”

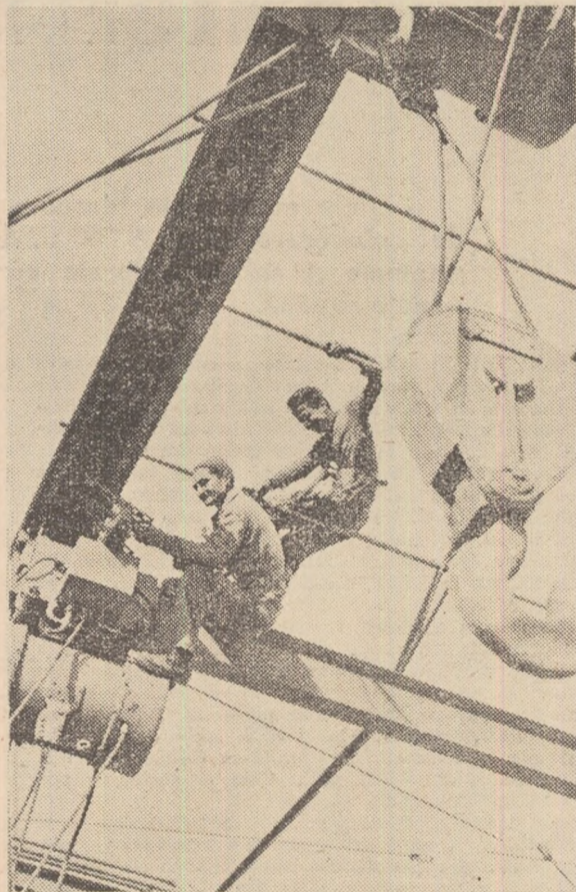
Cine nu știe ce înseamnă astăzi Bacăul? El înseamnă, printre altele, hidrocentrala V. I. Lenin de la Bicaz, cu cei 110.000 kw. pe care îi furnizează astăzi și cu cei 210.000 kw. pe care îi va furniza mîine cînd va funcționa cu toate agregatele. De la opaite la cetatea luminii nu ne despart doar 25 de ani, ci o întregă epocă istorică.

„...Vezi semnele minunate ale vieții noi...”

Țăranii din Argeșul stăpînit pînă aproape de zilele noastre, de moșieri și de minăstiri, furnizează cifre pentru o nouă monografie a satelor: 10.000 case noi construite în ultimii ani, 120.000 garnituri de mobilă și tot atîtea aparate de radio cumpărate, multe sute de motociclete gonind pe ulițele satelor...

„...Marile schimbări ale orînduirii socialiste care a învins pentru totdeauna...”

Dintr-un oraș de cîteva mii de oameni, Hunedoara a devenit un oraș de cîteva zeci de mii de locuitori. El și-a dat contribuția sa de preț la cele 1.806.000 tone de oțel pe care le-a produs țara în 1960. Numai cuptorul cel nou de 400 de tone dă o producție mai

Oameni noi pe schele noi...

mare decît întreaga producție de oțel a anului 1938! Blumurile produse într-un singur an la Hunedoara, puse cap la cap ar echivala cu distanța București-Londra!

Pentru toate vom vota la 5 martie: pentru Bicazul care a îngropat opaitele, pentru radioul care face să răsună în casele țărănești cîntecele libertății, pentru temelile de oțel pe care Hunedoara le dă țării și pentru punțile de oțel pe care țara e în stare să le întindă lumii...

„Cetățenii trimit în Marea Adunare Națională și sfaturile populare, din rîndurile muncitorilor, țărănilor și intelectualilor oameni vrednici de încrederea lor...” (Din Manifestul Consiliului Central al Frontului Democrației Populare).

Hotărît lucru: o listă completă a candidaților (și sînt în total 140.000) ar alcătui o adevărată monografie a profesiunilor și preocupărilor, o adevărată

hartă socială a patriei. Neculai Popa e mecanic de locomotivă la Iași. Anesia Valeria Soiu e medic la Brașov, Radu Beligan e artist la București. Marin Pițică e inginer la Hunedoara. Irina Elekes e colectivă într-un sat din Maramureș. Maria Mogoș e o simplă gospodină din Constanța... Ce-i leagă pe acești oameni între ei, ce-i leagă pe toți cei 140.000 de alte milioane de oameni care i-au investit cu cinste și cu încredere?

Cînd Neculai D. Popa străbate țara cu locomotiva, Anesia Valeria Soiu veghează la capul unui bolnav, Radu Beligan rostește cu vervă o replică, Marin Pițică privește focul furnalelor ridicîndu-se spre cer, Irina Elekes citește încordată o carte de agrotehnică, Maria Mogoș trage cu grijă plapoma peste trupul aburînd al copilului...

Țara e plină de oameni care creează, care gîndesc, care învață, care își iubesc copiii și cine ar putea să-i înțeleagă și să-i reprezinte mai bine pe toți decît cei care sînt în primele rînduri ale creației, ale gîndirii, ale culturii, ale celor ce se îngrijesc de viitorul copiilor?

Ștefan Dominiuc a devenit miner-tunelar acum un sfert de secol. El se gîndește cu mîndrie că aproape n-a existat tunel mai important în țară (Predeal, Mesteacăniș, iar Predealul distrus de război, Salva-Vișeu...) pe care să nu-l fi străpuns tovarășii săi. Dar Ștefan Dominiuc se gîndește și la tunelul săpat prin bezna anilor, de comuniști, pentru ca poporul să poată răzbate la lumină. Fără asta ar fi ajuns el, Ștefan Dominiuc, simplu miner, candidat în a'geri?

Cînd acum mai bine de 25 de ani, Geo Bogza scria amarele sale „Țări de piatră, de foc și de pămînt”, deplîngea sărăcia seacă de piatră, uscăciunea de foc și pămîntul-mormint, al țărilor care alcătuiau țara. Ce cîntă azi scriitorul? Poporul ridicat din cremene, focurile ajunse în uzinele nou construite ale Romanului, Birladului, Borzeștiului, pămîntul pe care îl stăpînesc cei ce muncesc. Fără toate acestea ar fi devenit scriitorul hult de orînduirea burgheză ieri pentru că spunea adevărul, candidat al poporului azi, tocmai pentru că spune — cu talent — adevărul?

Fiecare candidat e o viață, un cestin care oglîndește viața, destinele poporului. Votînd pentru deputații de azi, cine nu simte că votează pentru el însuși? Un vot pentru conducătorii de partid și de stat, un vot pentru mineri, un vot pentru medici, un vot pentru artiști, un vot pentru oțelari, un vot pentru colectivități, un vot pentru mame. Acesta este votul nostru de azi.

„Am ajuns pe o culme de unde ni se înfățișează limpede privescerea viitorului minunat al patriei noastre. De pe pozițiile cucerite mergem cu pași mari mai departe, spre desăvîrșirea construcției socialiste în Republica Populară Romînă...” (din Manifestul Consiliului Central al Frontului Democrației Populare).

În legătură cu cucerirea treptată a Cosmosului, savanții atrag din ce în ce mai mult atenția asupra faptului că pătrunzînd în adîncurile Universului, oamenii vor face cunoștință cu un alt mod de scurgere a vremii decît cel cu care sîntem obișnuți.

Pe pămînt se întîmplă, însă, uneori lucruri tot atît de neobișnuite ca în Cosmos și iată că fără să părăsim, nu numai planeta, dar nici măcar țara noastră, ne obișnuim cu un nou mod de scurgere a vremii: numai peste cinci ani, 40 de zile vor echivala cu un an întreg de altădată. Vom fi atunci la sfîrșitul planului pe șase ani, și ne va fi de ajuns doar ceva mai mult de o lună pentru a produce atît cît a produs întreaga industrie din România burgheză-moșierească în întreg anul 1938...

În 1965, producția de oțel a țării va fi de 3,3 milioane tone oțel (în acest rîstimp va intra parțial în funcțiune combinatul siderurgic de la Galați, care mai tirziu va da el singur 4.000.000 tone oțel anual). Pe cîmpuri vor ara 100.000 tractoare (față de 4.050 de tractoare — toate importate — în 1938). Oașele se vor îmbogăți cu încă 300.000 apartamente (Congresul al III-lea al Partidului a trasat sarcina ca în aproximativ cincisprezece ani problema locuințelor să fie în general rezolvată în țara noastră!).

Nu vor trece decît încă cinci ani și numărul celor ce-și aduc aportul la sporirea continuă a bunurilor materiale și spirituale ale țării va crește cu un milion de oameni (specialiștii au calculat că pînă într-un an în S.U.A. numărul șomerilor va depăși probabil 8 milioane de oameni).

Peste cinci ani vom avea la îndemînă de două ori mai multe tricobaje, de 2,5 ori mai mult unt și carne, de 3,3 ori mai mult ulei, de 2 ori mai mult zahăr, de 4 ori mai mult lapte (în Italia au fost publicate date despre scăderea consumului de carne, unt, lapte, în anul care a trecut).

Planul pe șase ani prevede ca recolta să ajungă la 14-16 milioane tone cereale anual, ceea ce va însemna tot mai multă piine pe mesele tuturor, sporirea veniturilor pentru țărani muncitori (anul acesta, ca și anul trecut suprafețele însămînțate în S.U.A. amenință să fie reduse, veniturile fermierilor se anunță în scădere).

Ne gîndim la viitorii cinci ani și apoi la următorii 1 pentru mai bine nu există limite. O culme și încă o culme, apoi încă una suită sub conducerea partidului — cresc necentenit bunăstarea și fericirea tuturor. Pentru toate vom vota la 5 martie: pentru valurile de oțel incandescent, pentru tractoarele care vor duc pe ogoare, pentru casele noi în care se vor muta muncitorii, pentru primul salariu pe care îl vor încasa tinerii absolvenți, pentru laptele ce va aburi dimineața pe mesuțele din căminele de copii, pentru culmea pe care o vedem de pe acum și pentru cele pe care le vom vedea și le vom atînge mîine. Cabina de vot ni se pare o platformă spre viitor, buletinele de vot ni se par niște aripi albe gata de zbor, urna ni se pare o imensă, încăpătoare inimă în care depunem încrederea noastră...

VEAC NOU

Al VIII-lea

Congres

„Mendeleev“

de acad. Raluca Ripan

La cel de-al VIII-lea Congres „Mendeleev“, care a avut loc în Uniunea Sovietică și în care, alături de numeroși savanți din diferite țări a participat și o delegație română, au fost dezbătute numeroase lucrări teoretice, metodice și de cercetare a căror aplicare în practică va contribui la accelerarea progresului chimiei. Principalul scop al lucrărilor celui de-al VIII-lea Congres „Mendeleev“ a fost însă caracterizarea drumului parcurs de știința și industria chimică sovietică în perioada dintre Congresul al VII-lea, care și-a desfășurat lucrările acum un sfert de veac la Leningrad, și ultimul congres, A. N. Nesmeianov, președintele Academiei de Științe a U.R.S.S., care în cuvântul său a făcut o caracterizare a acestei perioade, a arătat totodată și care sînt sarcinile celui de-al VIII-lea Congres „Mendeleev“ și anume: ridicarea la un și mai înalt nivel a stadiului actual de dezvoltare a diferitelor ramuri ale științei și industriei chimice sovietice, în vederea îndeplinirii hotărîrilor celui de-al XXI-lea Congres al P.C.U.S.

În cadrul Congresului au funcționat 17 secții și un număr de subsecții, unde au fost prezentate peste 1.400 lucrări științifice originale. Au fost prezentate de asemenea, peste 60 de referate, ținute de savanți veniți din 19 țări străine.

În ședințele plenare ale acestui grandios Congres am avut prilejul să audim referatele unor renumiți savanți sovietici pe care noi, oamenii de știință romini le-am socotit extrem de prețioase pentru activitatea noastră. V. S. Fedorov, președintele Comitetului de stat pentru chimie de pe lângă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S., de pildă, a expus un referat privind problemele tehnico-științifice în industria chimică, N. N. Semenov, laureat al Premiului Nobel, a vorbit despre problema cineticii chimice, V. I. Spișin a descris situația actuală a legii periodicității a lui D. I. Mendeleev, A. P. Vinogradov a analizat principalele probleme ale radiochimiei, iar A. P. Alexandrov aspectele utilizării energiei atomice în chimie.

În secțiile de comunicări au fost prezentate probleme importante, legate direct de domeniile mele proprii de cercetare. Am ascultat, astfel, cu interes comunicările unor specialiști pe care îi cunosc fie personal, fie din lucrările lor. Printre aceștia V. I. Spișin cu care întretin un permanent schimb de lucrări, S. K. Sirkin, A. P. Vinogradov și Alimarin, cu care, dat fiind că activează în domenii comune cu ale mele, am stabilit, de asemenea, contacte strînse. Interesante și rodnice schimburi de păreri am avut cu S. Z. Roghinski, pe care l-am cunoscut cu prilejul altor congrese și cu T. V. Rode, care, împreună cu P. Rebbinder, Kondratiev și acad. Kabacnik, ne-a vizitat țara și orașul Cluj.

Am avut satisfacția să constat că comunicările prezentate la Congres de delegația română au primit aprecieri elogioase. Astfel, în darea de seamă referitoare la rezultatele celui de-al VIII-lea Congres „Mendeleev“, N. M. Javoronkov a menționat că, printre cei 700 de oaspeți ai Congresului, se află și mulți savanți chimiști renumiți, iar printre aceștia a citat și pe delegații Republicii Populare Române.

Congreșele savanților sovietici constituie pentru noi, oamenii de știință romini, bune prilejuri pentru schimburi de vederi în problemele ce ne preocupă. Aceste legături continuă, însă, și după congrese, sub formă de schimburi permanente de lucrări originale. Printre lucrările oamenilor de știință sovietici primite în ultimul timp de noi aș aminti aici de „Electrochimia“ lui N. A. Ismailov, unul dintre oaspeții recentii ai Clujului, „Metode de analiză fizico-chimică“ de S. Liliakov, „Radiochimia“ de acad. V. I. Spișin, „Electrochimia“ de acad. Kondratiev etc., etc.

De un neprețuit folos pentru știința din ambele țări sînt și vizitele pe care oamenii de știință romini și sovietici și le fac reciproc. În ce ne privește, aceste vizite reprezintă nu numai o îmbogățire a cunoștințelor noastre pe tărîmul cercetării, dar și o contribuție la organizarea acesteia. Astfel, cu prilejul unei prime vizite în Uniunea Sovietică am făcut cunoștință în laboratoarele profesorului Nekrasov cu instalațiile destinate metodei de semimicroanaliză. La reîntoarcere în țară am introdus această metodă și în laboratoarele noastre, străduindu-ne să o îmbunătățim.

Socotese că acesta cîteva exemple pot să ilustreze strînsa colaborare dintre chimiștii romini și colegii lor sovietici. Direcțiile fundamentale ale cercetării chimice în Uniunea Sovietică sînt pentru noi un admirabil exemplu de curaj în atacarea celor mai variate și dificile probleme.

Vizitînd marile instituții în care și desfășoară activitatea oamenilor de știință sovietici ești impresionat nu numai de mîrea realizărilor, dar și de atîtă încredință deschisă, caldă, prietenească cu care ești întîmpinat. Așa că de fiecare dată cînd m-am întors din Uniunea Sovietică mi-am simțit mintea mai bogată, iar sufletul întărit de credința în triumful omului nou, — constructor al minunatei societăți comuniste.

Sfîrșit de iarnă, la Moscova

În spiritul prieteniei frățești

de Octav Livezeanu

Membru în Biroul
Consiliului General A.R.L.U.S.

Zilele acestea, la Moscova a fost semnat cel de al treilea plan comun de colaborare între A. R. L. U. S. și Uniunea Asociațiilor sovietice de prietenie și relații culturale cu țările străine și Asociația de prietenie sovieto-română.

Cu acest prilej, părțile semnatare au constatat cu satisfacție că în cursul anului trecut legăturile dintre cele două Asociații au continuat să se întărească și să se dezvolte, prevederile planului pe 1960 fiind nu numai îndeplinite, ci și depășite în cele mai multe domenii.

Părțile semnatare au subliniat, în același timp, că în anul ce a trecut, o mare însemnătate în întărirea legăturilor de prietenie dintre popoarele Uniunii Sovietice și poporul român, în cunoașterea realizărilor din cele două țări au avut-o, pe deoparte, Luna prieteniei romino-sovietice desfășurată în Republica Populară Română și, pe de altă parte, sărbătorirea în Uniunea Sovietică a celei de a 16-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist.

O importantă contribuție la popularizarea concretă a realizărilor pe plan economic, științific și cultural ale celor două popoare prietene au adus-o și întîlnirile dintre oamenii de știință și cultură din cele două țări, conferințele, expozițiile, trenurile prieteniei, schimburile de delegații și bogata activitate desfășurată la Casele prieteniei romino-sovietice din R.P.R. și la Casa prieteniei cu popoarele țărilor străine din Moscova.

În țara noastră, în întreprinderile industriale ca și la sate, A.R.L.U.S. a organizat numeroase manifestări prin mijlocirea cărora a popularizat succesele epocale ale Uniunii Sovietice în construcția desfășurată a comunismului, atît în industrie cît și în agricultură, pe tărîmul ridicării continue a bunăstării materiale și spirituale a popoarelor sovietice, al politicii consecvente de pace și înțelegere între popoare promovată de Uniunea Sovietică. O susținută activitate a fost desfășurată și în ce privește popularizarea realizărilor științei și tehnicii sovietice, a marilor descoperiri ale oamenilor de știință sovietici, a culturii și artei sovietice. Majoritatea conferințelor și expunerilor, ca și a celorlalte manifestări organizate de A.R.L.U.S. — și trebuie să arătăm aici că acestea s-au numărat cu zecile de mii, la ele participînd sute de mii de oameni — au fost însoțite de proiecții de filme artistice și documentare și de material ilustrativ, deseori sub formă de expoziții. Deosebit de apreciată de către poporul nostru a fost Expoziția sovietică organizată în vara anului trecut la București, și vizitată de aproximativ un milion de vizitatori.

Pe de altă parte, am putut constata cu vie satisfacție că și în Uniunea Sovietică au fost popularizate pe scară largă realizările poporului nostru pe drumul desăvîșirii construcției socialiste.

În capitalele republicilor unionale ca și în multe alte orașe mai importante din U.R.S.S. au avut loc calde manifestări de prietenie consacrate țării și poporului nostru. Asociația de prietenie sovieto-română a organizat numeroase acțiuni legate de principalele date aniversare din istoria, știința și cultura poporului nostru, expoziții de artă populară și documentară, expoziții cu reproduceri de artă plastică și expoziții ale unor artiști plastici profesioniști și

amatori, expoziții de fotografii înfățișînd frumusețile patriei noastre, activitatea creatoare a oamenilor muncii din R.P.R. A fost, de asemenea, organizată prezentarea unor opere ale scriitorilor noștri clasici și contemporani, vizionarea unor filme și audieri de muzică românească simfonică, populară și ușoară etc. etc.

Părțile semnatare au subliniat, de asemenea, faptul că strînsa colaborare dintre ele a avut drept rezultat o cunoaștere reciprocă mai adîncă a țărilor și popoarelor respective, că manifestările organizate au scos în evidență interesul mereu crescînd, prețuirea pe care cele două popoare o acordă marilor lor realizări pe drumul construirii socialismului și comunismului, ceea ce a contribuit la întărirea relațiilor frățești de veacuri dintre popoarele romîn și sovietice.

În același timp, cele două părți și-au exprimat convingerea că datorită rodnicelor relații statonice între Asociația de prietenie din cele două țări, planul comun de colaborare pe anul 1961 va fi la rîndul lui îndeplinit și depășit.

Planul pe anul 1961 prevede organizarea de către A.R.L.U.S. în Republica Populară Română și de către Asociația sovieto-română în U.R.S.S. a numeroase manifestări referitoare la succesele celor două țări în construcția socialistă și comunistă, în vederea popularizării experienței înaintate din ambele țări. Planul prevede, de asemenea, organizarea de schimburi turistice obișnuite și prin intermediul Trenurilor prieteniei, precum și schimburi de delegații în scopul cunoașterii vieții și activității popoarelor sovietice și romîn. Sînt prevăzute, totodată, manifestări social-politice și culturale de masă închinată unor date jubiliare și comemorative ale celor două țări, schimburi de expoziții, de material documentar și informativ, de publicații periodice și participarea la o expoziție internațională de fotografii artistice la Moscova, organizată de Uniunea asociațiilor sovietice de prietenie și relații culturale cu țările străine.

Sîntem convinși, că, alături de planul de stat de colaborare culturală și științifică dintre Republica Populară Română și U.R.S.S., planul comun de colaborare pe 1961 încheiat între Uniunea Asociațiilor sovietice de prietenie și relații culturale cu țările străine, Asociația de prietenie sovieto-română și Asociația română pentru legăturile de prietenie cu U.R.S.S. ca și activitatea ce o vor desfășura ambele părți vor contribui la întărirea și adîncirea tradiționalelor legături de prietenie romino-sovietice.

Aceste strădăni comune corespund intereselor de viață ale popoarelor noastre. Căci, așa cum a subliniat Declarația constituirii reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești de la Moscova, cea mai importantă condiție internațională a realizării țărilor socialiste o constituie într-ajutorarea și sprijinul reciproc, folosirea tuturor avantajelor unității și coeziunii țărilor lagărului socialist.

Reorganizarea conducerii agriculturii sovietice

Capacitatea orinduirii sovietice de a oferi posibilități nelimitate aplicațiilor practice izvorite din dezvoltarea științei și tehnicii contemporane se vedește mereu mai mult nu numai în Cosmos, ci și pe pământ. De data aceasta, pe pământ în sensul cel mai exact al cuvintului. Pentru că aceasta este semnificația generală a măsurilor luate pentru dezvoltarea agriculturii sovietice după recenta plenară a C. C. al P.C.U.S.

Lucrarea pământului, domeniu în care mai subzistă, în multe puncte ale globului, practica cea mai conservatoare, devine în Uniunea Sovietică o activitate fundamentată științific. Hotărârile recente sînt menite să înlăture cu consecvență empirismul din practica agricolă, să generalizeze experiența pozitivă a nenumărate colhozuri și sovhozuri fruntașe care au dobîndit acest titlu prin cultivarea rațională a pământului și prin organizarea judicioasă a muncii.

De altfel, în ultimii ani Uniunea Sovietică a și obținut succese importante în dezvoltarea agriculturii. În 1960, în comparație cu 1953 s-au produs cu 61 la sută mai multe cereale, cu 146 la sută mai multă sfeclă de zahăr, cu 46 la sută mai multă floarea soarelui. Producția de carne în greutate vie a crescut, în aceeași perioadă, cu 50 la sută, cea de lapte — cu 69 la sută.

În sistemul de măsuri elaborat de Partidul Comunist al Uniunii Sovietice în vederea unui nou avînt al agriculturii, un rol deosebit îl au măsurile care privesc îmbunătățirea conducerii acestei ramuri a economiei naționale. În cadrul lor trebuie menționată mai ales îmbunătățirea sistemului de planificare, care a avut ca rezultat stimularea inițiativei creatoare a oamenilor muncii pentru creșterea producției vegetale și animale și a productivității muncii în agricultură. Recentă Hotărîre privitoare la reorganizarea Ministerului Agriculturii al U.R.S.S., despre care ne vom ocupa în articolul de față, a fost precedată de un șir de măsuri avînd ca scop desorganizarea lui de o seamă de atribuții. Astfel, au fost trecute în seama republicilor unionale problemele de finanțare și aprovizionare a agriculturii, iar problemele privind repartizarea mașinilor, îngrășămintelor etc. pe republici — Comitetului de stat al planificării. Organele agricole au fost eliberate de asemenea de sarcinile privitoare la evidență, preluate de Direcția centrală de statistică. În ultimul timp Ministerul Agriculturii al U.R.S.S. nu se mai ocupa nici de controlul operativ asupra mersului lucrărilor agricole curente. Această măsură a devenit posibilă datorită faptului că în colhozuri și sovhozuri au crescut cadre pricepute, capabile să îndrume operativ producția ținînd seama de condițiile locale. Astfel, au fost create condițiile reorganizării activității Ministerului Agriculturii și a organelor sale locale.

Plenară din ianuarie 1961 a C.C. al P.C.U.S., a subliniat importanța unei asemenea măsuri, iar Hotărîrea recent apărută vine să traducă în viață sarcinile plenarei.

În Hotărîre se subliniază necesitatea transformării aparatului de conducere administrativ al agriculturii într-un centru organizatoric pentru introducerea în producție a cuceririlor științei și practicii înaintate. S-a ajuns la concluzia că în momentul de față aceasta este o condiție esențială pentru ridicarea agriculturii sovietice pe o nouă treaptă. Activitatea Ministerului Agriculturii va tinde în primul rînd spre sprijinirea tuturor colhozurilor și sovhozurilor pentru ca ele să atingă nivelul gospodăriilor fruntașe, aplicînd cu consecvență cuceririle științei.

Conducerea agriculturii trebuie să se bazeze pe recomandările științei care este legată de viață și ajută producția să se dezvolte într-un ritm rapid. Alături de introducerea în practică a cuceririlor științei, o importanță deosebită o are răspîndirea experienței înaintate. Fruntașii producției agricole reprezintă,

după cum a spus N. S. Hrușciov la Plenara amintită, farul care indică drumul spre obținerea de producții ridicate. Succesele gospodăriilor înaintate și ale fruntașilor trebuie să devină un bun al tuturor lucrătorilor din agricultură. După cum se arată în Hotărîre, există multe colhozuri și sovhozuri care au atins de pe acum un înalt nivel de dezvoltare, capabil să asigure un belșug de produse agricole. Experiența unor fruntași ca E. Dolinuk, șef de echipă în colhozul Stalin din regiunea Stavropol, care a obținut 16.700 kg porumb boabe la hectar, ca me-

baza reorganizării a fost ca organele conducătoare și specialiștii să se ocupe oit mai puțin cu munca administrativă, ca activitatea lor să fie îndreptată mai ales spre munca organizatorică vie, în vederea ridicării agriculturii pe baze științifice.

Un sprijin deosebit sînt chemate să dea activității Ministerului stațiunile experimentale regionale. Aceste stațiuni, în noua formă de organizare, devin în același timp secții științifice ale direcțiilor agricole regionale avînd sarcina de a elabora recomandări privind problemele agrotehnice, zootehnice, de mecanizare, de economie și organizare, de a produce semințe de elită, de a crește animale de rasă. Ele trebuie să dea colhozurilor și sovhozurilor recomandări științifice și să propage activ experiența înaintată.

Un rol de primă însemnătate în răspîndirea practicii științifice pe ogoare îl vor avea apoi gospodăriile experimentale model pe raioane. Aceste gospodării se vor înființa pe baza sovhozurilor sau chiar a colhozurilor fruntașe și vor trebui să constituie centre puternice de atracție pentru toate întreprinderile agricole socialiste din raion. Gospodăriile experimentale-model vor trebui să fie un exemplu de conducere a gospodăriei și obținerea de cantități maxime de produse cu cheltuieli minime de muncă și mijloace materiale. De aceste gospodării se vor folosi soiuri noi de semințe, preparate insecto-fungicide și ierbicide, se vor crește rase noi de animale, se va determina eficiența folosirii mașinilor, se vor experimenta forme noi de organizare a muncii în ramurile producției vegetale și animale. Ele au sarcina de a alcătui recomandări fundamentate științific pentru colhozurile și sovhozurile din raion și de a le acorda sprijin pentru introducerea în practică a tot ce este nou.

Pe de altă parte, gospodăriile model vor trebui nu numai să acumuleze o experiență proprie, ci să și generalizeze experiența înaintată a colhozurilor și sovhozurilor fruntașe și s-o introducă în tot raionul. Activitatea gospodăriilor experimentale model va trebui să se desfășoare nu pe bază de directive, ci pe bază de exemple concrete, de demonstrare practică a metodelor celor mai bune de organizare a producției. Prin înființarea acestor gospodării model, cîmpul de activitate al specialiștilor și oamenilor de știință se lărgeste considerabil și capătă o bază concretă, strîns legată de producție.

Activitatea de producție în domeniul agriculturii se va îmbunătăți și ca urmare a măsurilor luate de Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. în ce privește aprovizionarea cu mașini, îngrășăminte minerale și alte materiale, precum și repararea și folosirea mașinilor. În acest scop a fost înființată Uniunea pentru tehnica agricolă, care are ca sarcină să asigure necesitățile colhozurilor și sovhozurilor în ce privește tractoarele, mașinile agricole, îngrășămintele chimice etc. În republicile unionale se organizează uniuni republicane, iar în regiuni și raioane — unități regionale și respectiv raionale.

După cum se vede, ansamblul hotărîrilor luate tinde să asigure agriculturii un ritm de dezvoltare caracteristic tuturor celorlalte ramuri ale economiei sovietice în perioada construcției desfășurate a comunismului. Agriculturii sovietice își va aduce astfel o contribuție tot mai mare la ridicarea bunăstării poporului pe culmi neatîns încă, la crearea belșugului de produse specific comunismului.

Mariana Ioniță

La ordinea zilei

canizatoarea Tursunoi Ahunova, care a recoltat cu mașina într-un sezon 320 tone bumbac, experiența crescătorilor de porci A. Bartulis și T. Pereșivko care au îngrășat într-un an 4.015 și respectiv 5.204 porci, a crescătoare de păsări Ghelmak, care a obținut de la 12.000 găini 2.177 milioane ouă, — trebuie studiată iar exemplul lor trebuie urmat.

Activitatea Ministerului Agriculturii și a organelor sale locale trebuie să fie îndreptată spre introducerea progresului tehnic în toate ramurile producției agricole, spre îmbunătățirea institutelor de cercetare științifică, spre generalizarea, propagarea și introducerea în practică a cuceririlor științei și a experienței înaintate.

Alături de aceste sarcini de o deosebită importanță, Ministerul Agri-

Se selecționează griul „Krasnozer-naia” pentru însămînțările de primăvară.

culturii se va ocupa de organizarea producției de semințe și a lucrărilor de selecție, de lupta cu bolile și dăunătorii culturilor agricole, de problemele de medicină veterinară. De asemenea, în sarcina Ministerului Agriculturii intră și pregătirea cadrelor cu calificare medie și superioară pentru agricultură, astfel încît acestea să primească, pe lîngă cunoștințe teoretice și o temeinică pregătire practică.

Structura Ministerului Agriculturii și a organelor sale a fost stabilită în concordanță cu noile sarcini. Linia principală care a stat la

AGENȚIA
„NOVOSTI”
VA TRANSMITE...

În Uniunea Sovietică a luat ființă o nouă agenție de informații careia i s-a dat un nume scurt și expresiv — agenția „NOVOSTI” (Noutăți). Deviza ei a fost formulată în câteva rînduri în proiectul de statut:

„Prin răspîndirea dincolo de hotare a unei informații exacte despre Uniunea Sovietică și prin informarea opiniei publice sovietice asupra vieții popoarelor din țările străine să se contribuie pe toate căile la dezvoltarea înțelegerii reciproce, a încrederii și prieteniei între popoare”.

Oamenii sovietici au creat astfel încă un instrument în slujba nobilului principiu după care se călăuzesc: prietenie și bună înțelegere cu toate popoarele lumii. Căci agenția „Novosti” este un rod al inițiativei pornite din cele mai largi pături ale populației. După cum arăta un ziar sovietic, nici nu se mai știe precis cine a dat pentru prima dată glas acestui gînd. Dar odată exprimată, ideea a pornit de-a lungul și de-a latul țării sovietice, cucerind pretutindeni noi susținători entuziaști. Iar cînd s-au adunat fondatorii oficiali ai agenției — reprezentanții Uniunii Ziaristilor, ai Uniunii Scriitorilor, ai Uniunii Asociațiilor sovietice de prietenie și legături culturale cu țările străine și ai Asociației unionale de răspîndire a cunoștințelor politice și științifice — au avut nevoie doar de câteva ceasuri pentru a întări cu puterea slovei scrisoarea inițiativă care se bucura de aprobarea unanimă.

Conferința de constituire, deși scurtă, a fost însuflețită. În expunerile tuturor vorbitorilor a revenit ca un leit motiv major cuvîntul adevăr. Adevărul despre Uniunea Sovietică și marele ei popor, despre faptele lui uimitoare care aproape vertiginos cea mai dreptă, mai umană și mai frumoasă dintre orînduirii, adevărul despre lupta neabătută a marilor țări a comunismului pentru pace în lumea întreagă. Adevărul despre viața celorlalte țări și popoare. „Novosti” va fi un sprijin prețios pentru agenția oficială TASS care și-a cucerit stima întregii lumi pentru exactitatea și obiectivitatea informațiilor date.

Dar înființarea agenției „Novosti” mai confirmă încă un mare adevăr al zilelor noastre: relațiile Uniunii Sovietice cu restul lumii au luat în ultima vreme o extindere uriașă. Interesul sincer al popoarelor de pe planeta noastră, față de Uniunea Sovietică și politica ei iubitoare de pace, dorința de a cunoaște mai bine viața s-au făcut simțite foarte pregnant. Alături de sora ei mai mare TASS, agenția „Novosti” va veni în întîmpinarea acestei năzuinți a opiniei publice mondiale.

În activitatea agenției vor fi mobilizate cele mai bune forțe ale publicisticii și literaturii sovietice. Ziaristi și scriitori ale căror nume au trecut de mult hotarele Uniunii Sovietice vor semna reportaje, articole, corespondențe, note scurte în care vor oglindi multitudinea de aspecte ale vieții sovietice.

Printre materialele agenției va fi bogat reprezentată și intensă viața literară a U.R.S.S. care atrage interesul unui număr din ce în ce mai mare de străini.

Asociațiile de prietenie și legături culturale cu Uniunea Sovietică sînt un fenomen tipic al zilelor noastre. Aceste asociații simt nevoia de o informație cît mai bogată privind diferitele aspecte ale realității sovietice. După cum a subliniat la conferința de constituire Nina Popova, președinta Uniunii Asociațiilor de prietenie și legături culturale cu țările străine, agenția „Novosti” va trebui să satisfacă acest imens interes al popoarelor lumii față de U.R.S.S.

Al patrulea membru fondator al agenției „Novosti” — Asociația unională pentru răspîndirea cunoștințelor politice și științifice, va asigura colaborarea cercurilor științifice care și vor aduce contribuția la țelul nobil și extrem de important al agenției.

Vestitor al adevărului, agenția „Novosti” va începe curînd să transmită...

Iulia Scutaru

Mica telefonistă

Valea telefonista era o fată foarte mică de statură, cu niște ochi albaștri-cenușii care n-aveau în ei nimic deosebit. În camionul care o ducea dimineața spre șantier, Valea stătea întotdeauna în ungherul din față, cu picioarele ghemuite sub ea. Sondorii care rideau zgomotos, arătându-și dinții albi și scipitori și grăbindu-se la orele șase dimineața spre groapa de escavație, treceau pe lângă dînsa nepăsători, fără s-o bage în seamă. O singură dată doar s-a petrecut ceva de care Valea își aducea apoi mereu aminte. Alături de dînsa se așezase un flăcău vici, cu părul cîrlionțat. O privea mereu și îndruța tot felul de vorbe caraghioase. Nu spunea niciodată „mașină”. Zicea „hodoroaga” și striga șoferului: „Ține telegarii, nene! Dii, mîrtoago! Hop așa! No cu tata! Ușurel!” Cu toate că fetei îi venea să ridă, se stăpînea, însă, din răspuțeri, încercînd să pară serioasă. Apoi, flăcăul cîrlionțat a ajutat-o să coboare din mașină. Cînd s-au pomenit în picioare, unul lângă altul și flăcăul a văzut-o cît era de mică, nu știe de ce a făcut stînga-mprejur și a pornit grăbit la treburile lui fără să-i mai spună o vorbă.

Cabina telefonică a CIB (Conducerea instalațiilor de bază) se afla în fundul gropii de escavație, într-o casuță de lemn. Valea avea tot atîția abonați cît într-un oraș mare. Becușoarele roșii se aprindeau fără încetare, Valea dădea legătura și repeta:

— Vorbiți! Vorbiți! CIB la aparat. Aveți secția cadre. Vorbiți!

Un glas de bas care venea din Bratsk III și era pe semne al vreunui lucrător din sectorul administrativ, cerea mereu unul și același lucru:

— Dați-mi legătura cu malul stîng... Vă rog foarte mult. Pe linia principală nu se poate. Vă rog foarte mult!

— Malul stîng e ocupat! — răspundea Valea scurt și întrerupea convorbirea.

Intr-adevăr, linia dintre groapa de escavație și malul stîng era totdeauna supraaglomerată. De acolo veneau toate încărcăturile importante, mașinile, materialele de construcție — și firele telefonice vnuiau neconținut transmitînd țipete, rugămînti, injurături, discuții și amenințări. Toate treburile importante ale gropii de escavație pentru hidrocentrala de la Bratsk treceau prin mîinile mici ale fetei, pe care în stradă nimeni nu o băga în seamă. Acolo, însă, în fața aparatului mare și tucuriu, Valea se simțea mult mai impunătoare, mai frumoasă și chiar mai înaltă de statură. Îi părea rău de un singur lucru. Îi părea rău că flăcăul acela cîrlionțat n-o vedea acolo, la locul ei de muncă. Dar iată că într-o zi flăcăul își făcu apariția. Mai întîi n-o recunoscuse. Și i se adresă pe un ton glumeț:

— Tovarșă regină a telefoanelor! Am și eu o mică rugăminte. Mică, mică de tot! Uite-atîta! Fă-mi și mie legătura cu Bratsk I. Telefonul obișnuit face nazuri...

Dragoste pe Angara

Vasul „Schmidt” navighează pe distanța Irkutk—Bratsk. Pe punte, în coridoarele înguste, pe bancile clasei a III-a — pretutindeni — lume. Alături de mine călătorește o femeie tină. O cheamă Nina. Ce-mi pare ciudat e că n-are aproape nici un fel de bagaj.

Vasul lasă în urma lui fimoare groase de fum negru. Pămîntul de culoare verzuie se desface parcă în fața noastră, ne lasă să trecem și se închide apoi la loc, așa încît dacă te uiți înapoi ți se pare că n-a existat nici urmă de apă. Angara, însă, cu talazurile ei puternice curge vijeliosă, purtîndu-ne spre țintă. Toți siberienii cunosc legenda despre unca fiică a Baikalului care s-a îndrăgostit de Enisei și a fugit la iubitul ei. Cineva spune:

— Ia te uită ce zorită e!... Se grăbește să ajungă la Enisei. Îl iubește. Insemnează că o să ajungă!...

Întîlnim în drum alte vase, bacuri, și atunci Nina se lipește de bordul vasului și privește cu încordare. Apoi îmi explică:

— Mă uit, poate-l văd pe soțul meu. Lucrează ca șef de echipaj pe cargoul „Borodino”.

Apoi îmi povestește că a căpătat o săptămîină de concediu și a hotărît să-și viziteze bărbatul. Din Ussolje plecase spre Irkutk aflînd că acolo e cargoul, care între timp pornise spre Ussolje. Pe drum s-au întîlnit doar o clipă, strîgîndu-se unul pe altul de pe bord. Apoi Nina a așteptat timp de 24 de ore vasul și acum se înapoiază. La Makarievo, unde vom ajunge la noapte, are să coboare ca să nu se mai expună unui nou risc și are să aștepte acolo.

Mă privește și ride senin:

— Așa se întîmplă cu noi de fiecare dată. Pînă-l prinzi, trece timpul și mă pomenesc că e vremea să mă întorc! Așa e dragostea noastră pe Angara!

Are o față prelungă, ochi buni și luminoși. Nu se emervează de loc de parcă nici nu i-ar păsa de ce se întîmplă. Pare chiar că ride puțin de pătania ei.

— Sintem căsătorii de un an, — îmi povestește. — Lucrez într-un magazin. Cînd ne-am cunoscut, făcea ce făcea

Aceeași voce de bas continua să ceară malul stîng și Valea, emoționată, îi răspunde: „Aveți legătura”. Dar își revine pe loc și rectifică: „Malul stîng e ocupat, cetățene”. Apoi, manipulînd firele și dînd legături, repetă de multe ori.

— Stîngul... Stîngul... Mă auzi, stîngule? Dă-mi Bratsk I! Bratsk... Bratsk...

În sfîrșit, după multe insistențe, întinse receptorul cîrlionțatului.

— Vorbiți.

Flăcăul ceru un număr și spunînd ceva „Liubușka drăguț”, începu să vorbească, ca de obicei, pe un ton glumeț. Valea, enervată parcă, introducea și scoțea fisele încercînd să n-asculte convorbirea.

— Mi-e dor de tine... Hai, drăguț, vino duminică... Da, da, am să fiu și eu... Pregătesc totul.

După terminarea convorbirii, flăcăul nu plecă însă. Ci rămas locului o privea, iar Valea simți că nu-și mai poate stăpîni enervarea.

Peste o săptămîină flăcăul veni din nou. Și din nou mica telefonistă ceru insistențios patul lui Tolea o oglindă, curată și zimbitoare ca și stăpînul ei, strălucăie încadrată de un prosop

Intr-un rînd, după repetate rugămînti, Valea îi spuse:

— Bratskul I nu face apelul. Linia e defectă. Vîntul a răsturnat stîlpul.

Și dintr-odată își dădu seama că, nu știa de ce, se bucura de această nenorocire. Dar deveni și mai serioasă. Iar cîrlionțatul oftă ușurat și se înveseli.

— Îmi dați voie să mai stau puțin? Liubușka e soră-mea și niciodată n-am

TREI SCHITE

de Anatoli Pristavkin

bătut-o atîta la cap. Cred că o și scii cu telefoanele mele...

Apoi, flăcăul cîrlionțat își văzu de drum și Valea se simți cuprinsă de o bucurie fără margini. Îi venea să facă ceva neobișnuit. Și fără să stea mult pe gînduri strigă în plînia receptorului:

— Dră-gu-tul!

Aproape, undeva foarte aproape în receptor, binecunoscutul glas de bas întrebă mirat:

— Bine, bine, mulțumesc. Dar cum rămîne cu malul stîng?

Valea izbucni în ris fericită și-i dădu legătura cu celălalt mal.

Sportiva

În încăperea aceea din cămin locuiau trei persoane: șoferul Tolea, socotitorul Stepan și eroul nostru — sondorul Nikolai. Paturile le stăteau înșiruite la perete și deasupra fiecăruia din ele atîrna câte-un obiect menit să înfrumusețeze interiorul. Deasupra patului lui Tolea o oglindă, curată și zimbitoare ca și stăpînul ei, strălucăie încadrată de un prosop

drum cu care navigase împreună pe apele Irkutkului. El se îndrepta spre Bratsk, dînsa spre cătunul Oka. Discutaseră ce discutaseră și apoi se înțeleseseră ca Nikolai să-și aranjeze în așa fel treburile ca să se poată duce s-o vadă. Atîta tot. Pe atunci îi se părea că depărtarea pînă la cătun era foarte mică. De la Bratsk pînă la Oka, însă, mergînd pe malul drept trebuiau făcute cinci transbordări, călătorind și cu bacul și cu camionul și cu autobuzul.

Nikolai se întorcea tîrziu din schimbul întîi. Venea obosit mort, negru de praf de parcă ar fi fost mînjit cu cărbune. Și totuși într-o zi se hotărî să plece. Era ora șapte seara.

— Încotro? — îl întrebă Steopa.
— Pînă aici, la cunoștința mea... — îi dădu răspuns Nikolai și privi fotografia sportivei.

Steopa era de felul lui un băiat foarte grijuliu cu lucrurile lui. Totuși, îi spuse lui Nikolai:

— La cămașa mea nouă.
La rîndul lui și Tolea întrebă „încotro” și-l duse cu mașina pînă la debarcader. Dar bacul zăbovea. Nikolai era nervos. Intră în cabină. Căpitanul, un flăcăiandru guraliv și zgomotos, îl întrebă curios o voce tîrăgănată:

— La Oka-a? Pe cine aveți acolo? — Și auzind cuvîntul „fată”, se îmbujoră la față și cu un glas caraghios de tenor strigă din rîspuțeri singurului marinar de pe bord: — De ce nu-i dați drumul?!

Bacul nu trăsese încă bine la țarm cînd pasagerii săriră sprinteni pe mal, înghesuindu-se în jurul mașinii care pleca în cursă. Nikolai nu izbuti s-o prindă. Dar tocmai se ivi un „gaz”. Nikolai se repezi la șofer. Șoferul, un flăcău vesel, rise și-i făcu cu ochiul:

— Urcă-te. Transportul economisește timpul și banii. Dai un pol și ajungem la Bratsk II fără transbordare.

După cîțiva kilometri întrebă mirat:

— Mergi la Oka? La o fată?
Și zîmbind într-un chip ciudat, parcă, porni cu așa viteză, încît la fiecare viraj Nikolai simțea că i se taie răsufarea. Mașina se apleca într-o parte, alergînd numai pe două roți. La despărțire, veselus șofer refuză categoric să primească bani:

— Ține-i. Ne-om socoti pe lumea cealaltă.

La biroul de transport Nikolai află că autobuzul spre Oka tocmai plecase și că următorul pleacă peste un ceas și jumătate. Flăcăul înghiți în sec. Prin urmare, trebuie să se înapoieze.

— Încotro te grăbești? — îl întrebă dintr-un ungher un bătrîn morocănos.

Nikolai zîmbi:

— Mă duceam la o fată pe care o cunosc...

Bătrînul se adresă dispecerei:

— Marusia, bine că mi-am adus aminte. Am făgăduit să trec pe acasă, să beau cu ai mei un pahar de ceai.

Și fără să mai privească în direcția lui Nikolai porni spre ușă:

— Să mergem, tinere. Te duc cu mașina.

În mașină bătrînul nu suflă o vorbă. Era bărbos și bosumflat. Nici măcar nu înturnă capul atunci cînd Nikolai îi mulțumi. Ci îl lăsă să coboare, coti și în plină viteză porni în direcție opusă. Uitase pe semne de ceai.

Din casă ieși o fată și-l recunoscuse pe Nikolai:

— A, dumneata ești? Bună ziua! Ce rău îmi pare, tocmai mă pregăteam să mă duc undeva! Sint tare, tare ocupată... Știi ce: mai vino pe-aici. Bine?

În romînește de M. DJENTEMIROV

de selecție și de creștere a plantelor. Evoluția naturii la a plantelor, desfășurată de-a lungul a sute de milioane de ani, a fost legată, după ce se pare, de mutații și de selecția naturală a celor mai rezistente tipuri. Nu ar putea, oare, știința și practica agricolă să ghideze artificial acest proces, care se desfășoară în natură într-un răstimp de milioane de ani, și să crește astfel un nou primărie de selecționare a plantelor folositoare? Încă în 1948, savantul sovietic Rappoport a arătat că o seamă de substanțe chimice (ce de pildă etilenuimina și oxizii etilenici) provoacă înselecția culturilor de ciuperci, graminoelor (semințele fiind tratate cu soluții sărate) diferite mutații în proporții de până la 50 la sută, majoritatea dintre ele fiind viabile. Acesta este, însă, numai un început și sînt de bănat că nemnozitatea vor căpăta o mare importanță în viitorul apropiat. S-ar putea să se găsească o substanță care să influențeze chimic atât de fin asupra semințelor, încît să îngăduie realizarea dintr-o dată a modificării și modificarea însușilor plantelor conform de-ritelor noastre.

Al doilea exemplu, în toată lumea încep să fie conșiderați cu un interes din ce în ce mai mare stimulienții chimici ai creșterii, în special acizii giberellici. Decandată, acțiunea acestor substanțe nu duce la multe ori, roadele cresc gigantice, dar își pierd calitățile nutritive și gustul. Probabil că este vorba numai de un fenomen temporar și că pe măsura pătrunderii științei în mecanismul de acțiune al acestor substanțe vom izbui să controlăm și să dirijăm rațional acțiunea lor.

Decisivă în lupta pentru o abundență de produse alimentare este perfecționarea organizației generale a

grășăminte chimice a acizilor azotului din aer va constitui cel mai ieftin mijloc de fixare a azotului din atmosferă.

Este locul să observăm că energia electrică obținută pe cale termonucleară va fi foarte ieftină și accesibilă. Această împrejurare va duce la modificarea fundamentală a industriei chimice și metalurgice. Procesele electrochimice de obținere a produselor organice, procesele în descărcări electrice și sub influența razelor penetrante, electrotermia vor căpăta o importanță precumpănitoare.

Poate că cea mai importantă problemă a științei este explicarea, pe baza chimiei, a procesului de trecere de la materia fără viață la materia vie. Ne îndoiim că bazele fizico-chimice ale vieții pot fi înțelese numai pe baza însușirilor materiei moarte, pe care le cunoaștem acum.

Cred că materia organismelor vii are însușiri fizico-chimice, determinate de interdependența colectivă a structurilor moleculare superior organizate, pe care nu le cunoaștem încă.

În ce privește chiar aceste structuri, în ultimii ani, mulțumită dezvoltării biologiei moleculare și muncii chimiștilor din diverse țări, s-au dobîndit multe date prețioase. A fost aflată astfel structura albuminelor, a acizilor nucleici, a clorofilei etc. Toate acestea ușurează în mare măsură studiul problemei.

Studierea acestor noi însușiri și interpretarea lor este una din sarcinile principale ale științelor naturii, deoarece cunoscînd aceste însușiri se poate înțelege mecanismul eredității, al metabolismului, al acțiunii fermentilor, mușchilor, nervilor și creierului...

Pe aceeași cale, concentrîndu-ne atenția asupra unei anumite funcții chimice a organismului, studiu-

resantă, de obținere a energiei electrice. Este vorba de pila electrică în care energia chimică a combustibilului este transformată direct în energie electrică, fără dobîndirea intermediară a unei temperaturi mari. În acest caz dispară nu numai necesitatea constituirii de mașini, ci și a încălzirii. Coeficientul de randament al combustibilului pentru producerea de energie electrică într-un astfel de element este teoretic egal cu 100 la sută, iar practic poate atinge pînă la 70 la sută. Ca orice baterie electrică, pila cu combustibil alimentată cu electricitate automat și de aceea e foarte potrivită pentru electrificarea transporturilor, tractoarelor și a altor mașini agricole. Pila cu combustibil se și aplică în studiul de laborator tehnic și cred că ea se va răspîndi pe scară largă în următorii zece-cincisprezece ani...

Un al treilea izvor independent de energie electrică este energia atomică și în special cea termionucleară. Utilizarea energetică a energiei atomice produce de dezagregarea nucleelor se dezvoltă cu succes. Desigur, reacțiile atomice se vor perfecționa și randamentul lor va crește. De pe acum se constată că acest tip de energie atomică poate concura în multe cazuri, în ce privește obținerea de energie electrică, cu folosirea carburanților normali. Desigur, în acest caz obținerea materiei prime, ca de altfel și extragerea carbonului, este legată de o muncă grea și cu ch minime de uraniu ori toriu sînt mai sădace, cu atât dificultatea utilizării lor va fi mai mare. O diferență suplimentară este produsă apoi de noaptea-tea resturilor fisurii nucleare. În ansamblu, sînt de părare că utilizarea energiei atomice de fisură pentru dobîndirea de energie electrică va fi întodeauna o metodă importantă, și totuși auxiliară.

de mare încît el ar putea crea încă în acest secol cel mai înalt nivel de bunăstare materială și culturală pentru toți oamenii din lume. Realizarea acestui nobil țel umanist este împiedicată nu de lipsa posibilităților tehnice ori a resurselor de muncă și mijloace, ci exclusiv de orînduirea socială capitalistă. La fel cum omul primitiv era dominat și subjugat de forțele elementare ale naturii, tot așa oamenii din țările capitaliste sînt dominați și subjugați de forțele spontane ale societății capitaliste. Chiar și marile cuceriri ale științei și tehnicii se transformă în societatea capitalistă în forțe primejdiioase, utilizate pentru exploatarea oamenilor și popoarelor și fac să ia naștere primejdia unui război masiv de exterminare.

Nu mai orînduirea socialistă și apoi cea comunistă corespund marilor cuceriri ale științei și tehnicii. Numai comunismul poate folosi rațional forța crescîndă a științei și tehnicii pentru o nemăvăzută creștere a bunăstării tuturor oamenilor, pentru făurirea unei lumi în care soarele fericirii și lumineze omenirea. Cred că mersul triumfător al socialismului în secolul XX pe de o parte, și al noii tehnici pe de altă parte - nu este întimplător. Sînt două verigi indisolubile legate și condiționîndu-se una pe alta ale unui uriaș progres în istoria omenirii.

În acest articol voi încerca să scrutez atît viitorul imediat al științei, în special al chimiei și al noilor tehnici legate de progresul științei, cît și viitorul ei mai depărtat: cei patruzeci de ani care au mai rămas din veacul nostru. Se înțelege că în acest domeniu se pot comite lesne greșeli, dar cred că ele vor rezulta mai degrabă din subestimarea rezultatelor deosebite. În mod firesc, pot surveni descoperiri absolut imprevizibile.

Zîmbetul grațios al Izoldei Izvickaia...

Ostașul Alioșa Skvortov la New York

La New York se lasă seara — umedă, pătrunzătoare. Pe obeliscul uriașei clădiri cu 182 etaje a lui „Empire-State Building“ se aprind becurile mobile și pare că un dirijor-gigant își agită bagheta luminoasă deasupra orașului. Ca la un semnal, irump deodată luminile multicolore ale reclamelor. Joacă, saltă, se rotesc amețitor — roze, albastre, verzi.

O seară obișnuită pe una dintre cele mai animate străzi ale marelui oraș. Femei și bărbați se întorc grăbiți de la slujbă, pe trotuare se scurge un torent de oameni.

Dar iată că împiedicându-se parcă de ceva, pietonii încetinesc pașii lângă clădirea unui cinematograful micuț. Ajungând în fața lui se opresc și citesc afișul. De pe afiș îi privește în ochi un tânăr gînditor, cu un zîmbet puțin trist, îmbrăcat în uniformă de ostaș sovietic cu steașă roșie la bonetă.

„Balada soldatului — citește oamenii explicația de pe afiș — e un film despre război, despre durere, despre dragoste. Un film minunat despre un om minunat“.

La New York rulează multe filme străine, dar despre nici unul nu se vorbește atât de mult și cu atîta căldură ca despre „Balada soldatului“. Filmul rulează aici neîntrerupt din decembrie 1960, într-un cinematograful micuț, departe de Broadway. În fiecare sîmbătă și duminică „coda“ la bilete se înșiră de-a lungul unui întreg cvartal. Să nu încăpătorească nu-i poate cuprinde pe toți,

„M-a impresionat mult, ca și pe prietenii mei care au asistat la proiecție. Acest film despre război ridică probleme filozofice de mare însemnătate pentru zilele noastre. Este o operă realizată cu multă dragoste și forță“.

Aceste aprecieri aparțin regizorului Serghei Gherasimov și se referă la noul film al lui Iuliei Solnteva „Cronica anilor înflăcărați“. În ultima vreme, în presa sovietică au apărut numeroase cronici și articole consacrate acestui film. Este a doua creație postumă după scenariile originale ale cineaștii sovietice Alexandr Dovjenko, a celui neîntrecut „cîntăreț al pămîntului rusesc“ cum îi numea poetul Nikolai Tihonov. Deși Dovjenko, autorul filmelor „Pămînt“, „Arsenal“, „Șcior“, „Miciurin“ ș.a. nu mai este în viață, gîndurile, proiectele sale continuă să fie împlinite. Cu inteligență și talent, cu deosebit respect față de viziunea lui asupra evenimentelor relatate, soția și colaboratoarea sa apropiată, Iulia Solnteva a luat asupra ei cîtezătoarea misiune de a continua opera lui Dovjenko. Ea a ecranizat mai întîi „Poemul mării“ căruia i-a urmat la scurt interval „Cronica anilor înflăcărați“. Scenariul a fost scris în perioada 1944-1945 și zugrăvește cu mijloacele specifice creației lui Dovjenko — în care stilul monumental de epopee și reflecțiile filozofice se îmbină cu un tulburător lirism — tragedia celui de al doilea război mondial. Milioane de oameni, întregul popor se ridică împotriva cîmpitorilor hitleriști. Este o supremă solicitare a forței și eroismului maselor, prezentată cu mijloacele caracteristice stilului marelui cineașt ucrainean.

Ca și în filmele anterioare ale lui Dovjenko, relatarea subiectului se face prin intermediul unui mare număr de personaje. În „Cronica anilor înflăcărați“, unde sînt evocate evenimentele

războiului există scene de masă la care iau parte mii de figuranți. Dar așa cum din mulțimea personajelor „Poemului mării“, se desprinde pregnant figura președintelui de colhoz Savva Zarudni, în „Cronica anilor înflăcărați“ se reliefează chipul tînarului agronom Ivan Orliuk. Amintirile lui Orliuk despre război constituie firul ce leagă între ele diversele episoade ale acțiunii. Destinul acestui tînar

Ulianei, logodnica lui Ivan, a fost aleasă tînăra actriță Svetlana Jigun care se alină de asemenea pentru prima oară în fața obiectivului cineaștografic. Filmul va prileji spectatorilor o reîntîrire cu popularul Boris Andreev. În „Cronica anilor înflăcărați“ Andreev întruchipează pe generalul Glazunov. Priete interpretă se mai numără Zimoida Kizienko, Serghei Lukianov ș.a. Ca-n toate creațiile lui Dovjenko, în noul film a fost inclus printre personaje și Autorul care intervine adesea în cursul acțiunii, comentînd evenimentele, subliniindu-le semnificația, meditînd asupra întîmplărilor războiului.

De astă dată, rolul Autorului a fost încredințat lui Serghei Bondarciuk, mai bine spus, vocii sale cu adînci rezonanțe.

„Cronica“ prezintă un interes deosebit și din punct de vedere al tehnicii cinematografice. Este pentru prima oară cînd se experimentează filmarea pe o peliculă lată care permite obținerea unor efecte specifice cineaștografice și cineaștografice, evitîndu-se în același timp o seamă de inconveniente și dificultăți caracteristice acestora. Așa, de pildă, filmarea se face cu un singur aparat, pe o singură peliculă colorată, avînd o lățime de 70 milimetri, în timp ce pentru filmele cineaștografice sînt necesare trei aparate care intră simultan în acțiune. Noul sistem permite de asemenea imprimarea sunetului pe aceeași peliculă pe care este fixată imaginea, nemaifiind nevoie de complexul sistem de sincronizare.

Filmarea pe peliculă lată permite obținerea unor efecte deosebite în reprezentarea unor mari scene de luptă, ca și în înfățișarea frumuseților naturii, spectatorul avînd tot timpul impresia că participă direct la desfășurarea acțiunii.

M. C.

reprezintă destinele miilor de ostași sovietici care au cunoscut întregul calvar al războiului. Nemărginita lui dragoste pentru pămîntul natal, pentru satul său Otcizna, neînfricarea și încrederea neclintită în victorie, i-au dat tăria să înfrunte toate încercările. Ivan Orliuk, logodnica lui, Uliana, bătrînul învățător Riasni, generalul Glazunov, colhoznicii, școlarii și ceilalți eroi ai filmului întruchipează laolaltă chipul colectiv al marelui popor sovietic.

Filmul nu se oprește la anii războiului. Orliuk și ceilalți eroi sînt înfățișați nu numai în perioada înclăstării cu dușmanul ei și în primele zile ale păcii, cînd pornesc cu îndrăzneală să vindece rănile, cînd încep să construiască și să viseze la viitor.

Rolul lui Ivan Orliuk este interpretat de un debutant, Nikolai Vinogradovskii, student la Institutul unional de cinematografie din Moscova. Pentru personajul

O cunoașteți pe Margarita Volodina?

Pe tîna actriță Margarita Volodina arta a pasionat-o din copilărie. De mică lua parte la toate serbările școlare, apoi a urmat cursurile de dicționare și de canto de la Palatul Pionierilor din Leningrad și-și petrecea ceasurile întregi în fața pianului pentru a-i pătrunde toate tainele. Ceea ce a-a împiedicat-o să fie totodată și cea mai bună elevă din clasa ei.

Așa se face că la absolvirea școlii medii, Margarita posedă vaste cunoștințe în materie de teatru, literatură, muzică și era neclintită în hotărîrea de a deveni actriță.

A trecut cu succes examenul de admitere la Studioul de teatru de pe lângă MHAU unde, sub conducerea unor profesori cu experiență, și-a însușit măiestria subtilă și complicată a artei scenice.

Într-o zi, în timp ce era încă studentă, a venit la studio asistentul regizorului Samson Samsonov care se pregătea să turneze la „Mosfilm“ „Verstele de foc“ și avea nevoie de o interpretă principală. După cîteva probe Volodina a fost acceptată.

În filmul „Verstele de foc“ Margarita trebuie să creeze un personaj eroic, rol pentru care se cerea talent și temperament.

Părea de necrezut că fata aceea blondă, fragilă, ar putea să interpreteze rolul surorii de caritate Katea care împărțea viața aspră a soldaților, străpungea împreună cu ei încercuirea inamicului și minuia cu dibăcie mitraliera.

Actrița a muncit enorm; a stat de vorbă ore întregi cu veterani ai războiului civil, a citit cărți despre revoluție, a vizitat muzee. Și truda ei n-a fost zadarnică. A reușit să creeze personajul emoționant al unei tinere curajoase, energice, valentă.

Filmul „Verstele de foc“ s-a bucurat de un mare succes la public, care a constituit pentru Margarita cea mai bună răsplată.

În următorul film al lui Samsonov, „Contemporanul secolului“, Margaritei Volodina i s-a încredințat rolul dificil al Aniei. La începutul filmului Ania este o comsomolista veselă, sprinteră, iar în ultimele secvențe — o femeie bătrînă, bolnavă, cu ochii obosiți și triști.

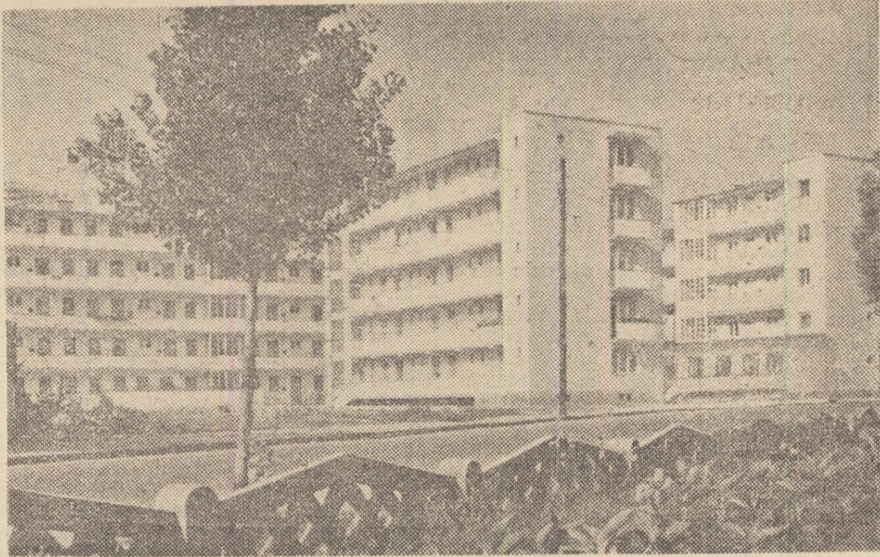
Margarita Volodina a intrupat cu o mare putere de convingere chipul acestei femei simple, generoase, cu o inteligență înăscută și cu o mare dragoste de oameni.

Ultimul rol al Margaritei este cel al prințesei Irina Obolenskaia, o aristocrată frumoasă, perfidă, capricioasă din filmul „Două vieți“ pe care îl realizează regizorul Leonid Lukov.

B. S re nikov

New York, februarie 1961

Oradea. Nou cartier de locuințe

AZI DĂM CUVÎNTUL CRISANEI

Cum lucrăm

Cele mai de seamă succese artistice ale celor două colective (romin și maghiar) ale Teatrului de stat din Oradea se leagă — alături de piesele din dramaturgia originală contemporană — de spectacolele din dramaturgia rusă și sovietică.

Spectatorii secției romine își amintesc încă și azi de „Liceenii” lui Treniov, cea de a doua premieră a secției romine după înființare sau de memorabilul spectacol cu piesa „Aristocrații” a lui Nikolai Pogodin, realizat în 1959. Iar dacă este vorba de realizările cele mai importante ale secției maghiare, pe primul loc trebuie amintite spectacolele cu piesa lui Gorki „Cei din urmă” și cu „Tragedia optimistă” a lui Vișnevski.

De aceste piese sunt legate multe remarcabile creații regizorale și actoricești: Radu Penculescu (regia piesei „Aristocrații”), Const. Anatól (regia piesei „Cei din urmă”), Dan Alecsandrescu (regia piesei „Tragedia optimistă”), Ion Marinescu (Costea căpitanul din „Aristocrații”, Iarvoi din „Liubov Iarovaia”), Dukász Ana (Sofia din „Cei din urmă”), Femeia comisar din „Tragedia optimistă”) și încă mulți alții.

În realizarea și popularizarea acestor spectacole și în general a literaturii și dramaturgiei ruse și sovietice, există o strânsă colaborare între Teatrul de stat și Casa prieteniei romino-sovietice din Oradea. Astfel, pe scena Casei prieteniei au

fost prezentate de către actorii ai Teatrului de stat piese într-un act de Cehov, matinee literare închinată Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, ș.a.

Casa prieteniei a ajutat întotdeauna Teatrul de stat în obținerea de materiale documentare. De pildă, recent a pus la dispoziția colectivelor de interpreți un bogat material documentar despre viața și opera lui L. N. Tolstoi, în vederea realizării spectacolului „Anna Karenina” care va fi prezentat în această stagiune la secția maghiară și numeroase informații și fotografii despre dezvoltarea industrială și viața oamenilor sovietici din Siberia — pentru realizatorii spectacolului „Poveste din Irkutsk” de Arbuzov care a intrat în repetiție la secția romină.

Colectivul de conducere a clubului de limba rusă de pe lângă Casa prieteniei și-a propus să pregătească referate și rezumate asupra celor mai interesante piese sovietice care apar în revista „Teatr”, pe care le va semnala în acest fel colectivelor teatrului nostru. De asemenea, secretariatul literar al teatrului și conducerea Casei prieteniei intenționează să organizeze în comun două expoziții în foaierele teatrului, cu ocazia premierelor la piesele „Poveste din Irkutsk” și „Anna Karenina”.

Zeno Fodor

Secretar literar al Teatrului de stat din Oradea

Prietenii clasei a X-a A

La școala medie nr. 1 din Oradea mai bine de 30 de elevi scriu și primesc cu regularitate scrisori din Uniunea Sovietică. Cea mai intensă corespondență o poartă însă elevii clasei a X-a A, secția științifică. Prin intermediul scrisorilor, fetele și băieții din această clasă au legat prietenii cu tineri care locuiesc în cele mai diferite puncte de pe harta Uniunii Sovietice. O dată cu prima scrisoare de la Alea Iudanova, Cornelia Meșter a primit și cele dintâi informații despre orașul Cistopol, situat în centrul Republicii Autonome Tătara. Cele două fete și-au descoperit o pasiune comună: muzica. Cornelia a rugat-o pe Alea să-i scrie textul unor cîntece rusești, și la rîndul ei, i-a scris

textul unor cîntece românești.

Printre prietenii clasei a X-a A se află și două eleve din Leningrad, Larisa Lisko și Galina Evsinkova. Ele au îndrăgit țara noastră citind articolele și fotoreportajele din revista „Narodnaia Rumînia”. Colegii lor din Oradea, Minodora Chereji, Ștefan Bota ș.a. le ajută să cunoască mai bine orașele românești, le vorbesc despre rezultatele la învățătură, despre preocupările lor. Așa a început și prietenia lui Florin Ionașcu cu Valea Savcenko, care locuiește într-o așezare minieră din bazinul Donețului. Într-una din ultimele scrisori, Valea îl vestește pe Florin că în cinstea prieteniei lor, la balul mascat al tinerețului a îmbrăcat un costum național românesc, obținînd premiul I.

Cum în clasa X-a A se află mulți filатели și cinefili, majoritatea scrisorilor prilejuiesc schimburi de timbre și fotografii de actori de film sovietici și romini.

Ca profesoară de limba rusă, sint solicitată adesea de elevii clasei a X-a să-i ajut la întocmirea răspunsurilor adresate prietenilor lor din Uniunea Sovietică. Sint deci la curent cu corespondența lor și o încurajez din toată inima, deoarece îmi dau seama că schimbul de scrisori duce la stabilirea unor relații prietenești sincere, și în același timp îi stimulează pe elevi în aprofundarea studiului limbii ruse.

Prof.

Juliana Werner

Școala medie nr. 1 Oradea

Realizările și proiectele CASEI PRIETENIEI

Activitatea Casei prieteniei romino-sovietice se bucură de mare popularitate printre locuitorii orașului Oradea. Afizele Casei prieteniei, care se expun o dată la zece zile în diferite colțuri ale orașului și în principalele întreprinderi și instituții, anunță adesea cronici ale evenimentelor internaționale sau conferințe despre inițiativele Uniunii Sovietice în arena vieții publice internaționale, cicluri de expuneri pe teme științifice și tehnice, seri literare și muzicale, concursuri, proiecții de filme care atrag întotdeauna un mare număr de participanți.

Printre cele mai izbutite manifestări trebuie citate ciclurile de conferințe pe teme științifice ca: „Uniunea Sovietică deschizătoare a drumurilor cosmice” sau „Tehnică nouă în slujba construirii comunismului” (care a cuprins expunerile: „Mecanizarea și automatizarea în industria metalurgică sovietică”, „Nave aeriene sovietice” și „Realizările și perspectivele folosirii semiconductorilor în U.R.S.S.”).

Un alt ciclu, „Călătorind prin pitoreștile regiuni și orașe sovietice” a cuprins conferințe despre împrejurimile Uralului, Crimeea, Erevan, Tbilisi și alte localități și ținuturi din Uniunea Sovietică. Aprecierea de care s-a bucurat acest ciclu este demonstrată de faptul că la cererea publicului, celor 7 expuneri inițiale le-au urmat încă 14 expuneri, în limbile romină și maghiară.

Interesul cu care este urmărită viața literară sovietică, lărga participare de care s-au bucurat anul trecut conferințele și seriile literare organizate la Casa prieteniei, ne-au determinat să înscrim în programul actual un ciclu de 20 medalioane literare intitulate: „Prozatori și poeți sovietici contemporani”.

Sint solicitate de asemenea manifestările muzicale.

Colectivul de conducere al Casei prieteniei și-a propus ca în perioada următoare să organizeze noi cicluri de conferințe ca „U.R.S.S. în al treilea an al septenaliului”, „Elemente componente ale bazei tehnico-materiale a comunismului” (care se va deschi- de în curînd cu expunerea „Electrifi-

care completă a industriei sovietice”), o suită de expuneri geografice „În fața hărții U.R.S.S.” ș.a.

Printre proiectele Casei prieteniei din Oradea se află și acela al organizării unui cineclub. Primul pas spre realizarea acestuia îl constituie inaugurarea, la începutul lunii martie, a unui ciclu de expuneri „Din istoria cinematografului sovietic și rominești”. Dintre proiecte mai amintim și îmbogățirea formațiilor artistice ale Casei prieteniei (care numără în prezent un cor feminin alcătuit din 60 de persoane, un ansamblu de balet cu 100 de copii, soliști vocali), cu un ansamblu de estradă.

Ion Lenghel

Secretar al Consiliului regional A.R.L.U.S.-Crișana

● ÎN fiecare sîmbătă, în stațiunea balneară „Victoria — 9 Mai” are loc o după amiază A.R.L.U.S. Consiliul regional A.R.L.U.S. și Casa prieteniei romino-sovietice din Oradea asigură cu regularitate programul manifestărilor. În ultimul timp, în cadrul „după amiezilor A.R.L.U.S.” s-au ținut jurnale de actualități sovietice și cronici ale evenimentelor internaționale, expuneri despre viața și opera lui Lev Tolstoi și Maxim Gorki, prezentarea romanului „Bătălie în marș” de Galina Nikolaeva, o seară Maiakovski organizată cu concursul actorilor Teatrului de stat ș.a.

● ÎN 60 de întreprinderi din cuprinsul regiunii s-au ținut conferințe despre „Brigăzile de muncă comunistă din U.R.S.S.”. La exploatarea minierei din Tătaruș, Voivozi, Sărmășag, Derna ș.a. s-au organizat conferințe despre „Experiența sovietică în folosirea armăturilor metalice la abatajele frontale” și despre „Nikolai Mamai”.

Am studiat în U. R. S. S.

Mi-am făcut studiile superioare în Uniunea Sovietică, la Institutul de ingineri economiști (Facultatea de construcții de mașini-unelte) din Harkov.

Revenind în țară, după terminarea studiilor, am căutat să pun în practică cunoștințele căpătate în școala sovietică. De la început am fost repartizat la uzina „Înfrățirea” din Oradea, unde lucrez și acum. Uzina noastră este înzestrată cu utilaje moderne și de înaltă tehnicitate primite din Uniunea Sovietică, ceea ce constituie o garanție a calității producției mașinilor-unelte pe care le fabricăm.

Cunoscînd bine limba rusă, continui să studiez cărți și reviste de specialitate, pentru a fi în pas cu dezvoltarea rapidă a tehnicii. De un real folos îmi sint revistele „Priboostroenie”, „Mașnostroenie”, „Stanki i Instrumenti”.

Documentația sovietică îmi dă posibilitatea ca pe lângă rezolvarea unor probleme de organizare a procesului de producție să pot contribui și la aplicarea experienței înaintate a constructorilor de mașini-unelte din Uniunea Sovietică prin introducerea unor metode de tăiere rapidă a metalelor, organizarea locului de muncă, aplicarea gospodăririi socialiste.

Pentru lărgă răspîndire a experienței sovietice în uzina noastră organizăm cu regularitate conferințe tehnice cu privire la procesul tehnologic al turnării, al prelucrărilor mecanice și altele. Toate acestea, la care se adaugă inițiativa și munca inovatorilor din uzina noastră, avîntul și hotărîrea colectivului nostru de muncitori, ingineri și tehnicieni fac ca în munca noastră să obținem noi succese în îndeplinirea sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al P.M.R.

ing. Alexandru Nagy

Șeful serviciului producției Uzinele „Înfrățirea”-Oradea

La întreprinderea „Solidaritatea”

Comisia A.R.L.U.S. de la fabrica de încălzăminte „Solidaritatea” din Oradea desfășoară o activitate apreciată de colectivul de muncitori.

Ținînd seama de faptul că în întreprindere lucrează îndecosebi tineri, comisia A.R.L.U.S. organizează cea mai mare parte a manifestărilor în colaborare cu comitetul U.T.M. Dintre aceste manifestări pot fi amintite concursurile „Cine știe cîștigă”, care au antrenat foarte mulți participanți din rîndul tinerilor muncitori. Unul din aceste concursuri a avut ca teme „Pe șantierele septenaliului” și „Noutăți din cinematografia sovietică”, iar un altul a cuprins întrebări în legătură cu romanul „Mama” de Gorki și „Soarta unui om” de M. Șolohov. Printre cîștigători se află muncitorii Maria Cristea, Evă Forizs, Irina Morgos, croitorii Rudolf Gherson, Ludovic Balogh, Elisabeta Penzes ș.a. În organizarea manifestărilor culturale, pre-

ședintele comisiei, tov. Ștefan Tibor este sprijinit de muncitorul Andrei Nolh, care avînd în grijă un stand de cărți se preocupă, de asemenea, de popularizarea noilor lucrări literare sovietice traduse în editurile noastre.

O inițiativă lăudabilă a comisiei de la „Solidaritatea” este și organizarea „Orei A.R.L.U.S.”, la stația de radiofrecvență, care se transmite în fiecare sîmbătă, în timpul prînzului. Programul emisiunilor cuprinde scurte expuneri despre probleme actuale sovietice, lecturi din lucrări literare, informări despre manifestările ce au loc la Casa prieteniei din Oradea.

Din realizările comisiei de la „Solidaritatea” trebuie subliniată și preocuparea pentru organizarea învățămîntului popular de limba rusă în întreprindere funcționează un curs de ciclul II cu 15 cursanți, majoritatea tineri muncitori, absolvenți ai școlii tehnice de pielărie.

GOSPODINE!

FOLOȘIȚI CU ÎNCREDERE CARNEA ȘI PREPARATELE CONSERVATE PRIN FRIG:

- carne tocată
- carne de gătit
- pulpă de porc
- fripturi
- sârmaluțe în foi de viță
- mâile pane cu cartofi prăjiți
- colțunași cu brinză
- perișoare cu verdețică
- tocană cu măruntaie

PRODUSELE CONSERVATE PRIN FRIG ÎȘI PĂSTREAZĂ GUSTUL ȘI AROMA PRODUSELOR PROASPETE ȘI SE GASESC DE VINZARE LA MAGAZINELE: „ALIMENTARA”, „COM-ALIMENT” și „APROZAR”.

CEREȚI
la magazinele
alimentare
produsele

I. C. I. L.

SUCEAVA

- UNT ÎN PACHETE (extra, superior și de masă)
- BRÎNZĂ TELEMEA de oaie și de vacă
- CAȘCAVAL „Muntenia”
- CAȘCAVAL dobrogean
- CAȘ PROASPAT de oi

PREFERAȚI
cunoscutele
produse
ale

I. R. I. C.

BURDUJENI

**SUCEAVA
MEZELURI
SUPERIOARE**

intr-un bogat sortiment

COMBINATUL DE
INDUSTRIE
LOCALĂ

CÎMPINA

Str. I. V. Stalin 103-Tel. 604

**PRODUCE
ȘI LIVREAZA:**

◇◇◇

In sectorul ceramic

- nacele
- mărgelile diferite mărimi
- inele rasching

◇◇◇

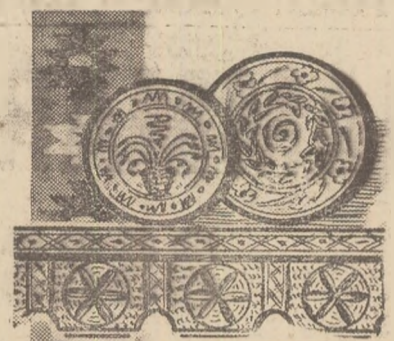
In sectorul hirtie

- bobine pentru mașini de calculat de orice tip și dimensiune
- plicuri farmaceutice

◇◇◇

In sectorul chimic

- ceroșiu
- uleiuri pentru călit T. T. 5004
- Parul (înlocuitor de parafină)

**COVOARE
„CARPAȚI”**

de diferite dimensiuni

CUSATURI

pe motive secuiești

**ARTICOLE DE
CERAMICĂ**

**ARTICOLE DE
ARTIZANAT**

(Sculptură în lemn „Tiso”, în miniatură)

SOMIERE

PLAPUMI

(cu fețe de mătase sau stambă)

produce
și livrează
din stoc

Cooperativa

OLTUL

Miercurea-Ciuc
str. Petofi Nr. 2

Intreprinderea forestieră din Gheorghieni

Regiunea Mureș - Autonomă Maghiară

Piața Petofi nr. 5

Fără repartitie,

confeționează, pe bază de comandă, din lemn rotund și cioplit de rășinoase

- Șarpante
- Răsadnițe
- Pătule de porumb

În atenția
Gospodăriilor agricole
de Stat și a Gospodăriilor
agricole colective.

Contribuiți la dezvoltarea
animalelor și păsărilor,
amestecându-le hrana cu
FAINĂ DE OASE

și
FAINĂ DE CARNE

Folosiți de asemenea
FURAJELE CONCENTRATE

Adresați comenzile:

I. I. R. „11 IUNIE”

SF. GHEORGHE, reg. Brașov

UN OM NEPOTRIVIT
INTR-UN LOC NEPOTRIVIT

HAMMARSKJOELD — asasinul moral al lui Lumumba

În mica încăpere din spatele mesei președintelui celei de a XV-a sesiuni a Adunării Generale deliberau cîțiva delegați ai țarilor occidentale. În tața lor, în poziție de „vai, mă rog, mă rog...” se afla Dag Hammarskjöld. Secretarul general al O.N.U. se sinchisea prea puțin de taptul că deschiderea ședinței de dimineață a sesiunii întîrziea cu o jumătate de oră. În ședința aceea urma să fie luată în discuție problema colonială, încît cum ar fi putut Hammarskjöld să-și ocupe locul fără să fi primit în prealabil directivele de rigoare din partea Washingtonului și Londrei?

Cîteva minute mai tîrziu, înlocuindu-și mina slugarnică cu una de om plictisit, Hammarskjöld începu să percreze, în public, despre „neutralitatea” lui.

— Eu, domnilor, se adresa el delegaților, navighez sub velă proprie, după compas propriu.

Velă „proprie”? Compas „propriu”? Dar toată lumea știe că chiar din primele zile ale numirii lui în acest înalt post al Organizației Națiunilor Unite, Hammarskjöld a navigat pe o luntriță străină, a cărei velă a fost umflată de vînturi băfînd dinspre Wall-Street și City și a folosit un compas confecționat în atelierele colonialismului. Acest compas l-a purtat de la minciună la trădare, de la trădare la crimă, iar la pupa ambarcației sale rămînea dîra de sînge și suferințe a popoarelor. Acestei navigații a lui Hammarskjöld i-a pus capac asasinarea mișlească a lui Patrice Lumumba și a tovarășilor săi de luptă.

Charta O.N.U. precizează că secretarul general este „principala persoană din aparatul administrativ al organizației” obligîndu-l atît pe el cît și întregu-i personal „să se abțină de la orice acțiune care ar putea avea repercusiuni asupra situației lor de persoane neutre cu imputetniciri speciale, ce răspund numai în fața Organizației”.

Hammarskjöld a încălcat în mod grosolan această prevedere a Chartei ori de cite ori a fost vorba de interesele puterilor coloniale. Începînd chiar din anul 1953, cînd și-a ocupat postul de secretar general, Hammarskjöld a așulmeat numai decît că imperialiștii mizează pe serviciile lui în lupta împotriva mișcării de eliberare națională a popoarelor. Și secretarul general s-a pregătit din vreme pentru a ascunde sub steagul albastru al O.N.U. crimele pe care aveau să le săvîrșească imperialiștii împotriva popoarelor iubitoare de libertate.

Chiar de la cea de a X-a sesiune a Adunării Generale, Hammarskjöld a întreprins o cruciadă împotriva drepturilor de autodeterminare a popoarelor. În acest scop el și-a făcut apariția, în ziua de 11 octombrie 1955, la ședința Comitetului pentru problemele sociale, în cadrul căreia se discuta proiectul de convenție asupra drepturilor omului și a cerut să fie scoase din convenție punctele care garantau popoarelor din fostele colonii dreptul de a-și hotări, singure, soarta.

Hammarskjöld dorea de multă vreme să transforme postul de secretar general într-un instrument de dictatură personală. Încălciind cu nerușinare Charta O.N.U., el a încercat să-și asume funcția de „comandant suprem” al forțelor armate ale O.N.U., prevăzută tocmai pentru apărarea directă a intereselor puterilor coloniale. A încercat mai întîi s-o facă încă în timpul agresiunii anglo-franco-israeliene împotriva Egiptului iar apoi intenția i s-a vădit foarte limpede în zilele tragediei congoleze.

În vara anului 1960, Patrice Lumumba, primul ministru al tinerei republici africane s-a adresat O.N.U.-ului cu rugămintea să-și trimită trupele în Congo spre a apăra republica împotriva agresiunii colonialiștilor belgieni. Un număr de țări au răspuns cu toată sinceritatea la această chemare, astfel încît, în Congo a fost expedit un contingent de 20.000 de soldați cu ordinul de a acorda, prin toate mijloacele care le stăteau la îndemînă, ajutor guvernului legal al republicii.

Secretarul general al O.N.U. urmărea, însă, cu totul alte scopuri. El intenționa să folosească trupele O.N.U. pentru a răsturna guvernul Lumumba și a instaura în Congo dictatura marionetelor imperialiste.

Hammarskjöld a făcut tot ce i-a stat în putință spre a transforma trupele O.N.U. într-un apendice al statului major al blocului Atlantic. Din cele 86 de posturi ale statului major al O.N.U., Hammarskjöld a rezervat 45 de posturi pentru reprezentanții puterilor occidentale. Iar dacă analizăm componența personalului administrativ trimis de secretariatul O.N.U. spre a lucra în Congo, constatăm că dintr-un număr total de 559 de oameni, 240 sînt

cetățeni ai S.U.A., Angliei și ai celorlalte țări participante la blocul N.A.T.O.

Întreg serviciul de comunicații din Congo a fost pus sub directă conducere a unui general-locotenent american trimis de secretarul general în Africa cu rangul de locțiitor al lui. Problema folosirii rîurilor și a porturilor era de competența unui colonel american iar posturile avînd contingente cu problema aprovizionării au fost încredințate de Hammarskjöld exclusiv unor reprezentanți ai puterilor imperialiste.

Lăsînd să se înțeleagă că el nu socotește guvernul Lumumba singurul guvern legal al Congoului, Hammarskjöld a dezlegat mîinile lacheilor colonialiștilor, cocotați în fruntea trupelor O.N.U. Comandamentul trupelor O.N.U. a pus stăpînire pe toate aeroporturile folosite de guvernul Lumumba și a ocupat postul de radio din Leopoldville, prin care Lumumba se adresa maselor populare care aveau o încredere oarbă în el.

În același timp, oamenii lui Hammarskjöld priveau printre degete cum spre clica de trădători a lui Kasavubu-Mobutu-Chombe se scurgeau banii și armamentul trimis de puterile imperialiste.

Totodată, reprezentanții secretarului general al O.N.U. sfătuiu pe ascuns marionetele colonialiștilor să răstoarne cît mai grabnic guvernul legal și să pună mîna pe putere. Din biroul lui Hammarskjöld a fost expedită lui Kasavubu o telegramă

**Dag Hammarskjöld trebuie să
fie înlăturat din postul de secre-
tar general al O.N.U., deoarece
a fost complice și organizator
al răfuielii cu oamenii de stat
din Republica Congo și a întinat
numele O.N.U.**

**(Din Declarația guvernului
sovietic în legătură cu asa-
sinarea lui Patrice Lumumba).**

semnată de R. Bunche, locțiitorul secretarului general al O.N.U. Cele 84 de cuvinte ale acestui text, reprodus de presa arabă, au cuprins un indemn ipocrit de a se răfui cu toți acei care nu erau pe placul colonialiștilor și de a instaura „un regim, în fruntea căruia să fie pus un om de mîna forte”.

Bineînțeles, marionetele și-au dat seama numai decît încotro bate „imparțialul” Hammarskjöld și au tras cu urechea la îndemnurile aștătoare parvenite de la sediul statului major al O.N.U. În consecință bandiții din clica lui Mobutu l-au înhățat nestingheriți pe Lumumba și pe tovarășii săi, aruncîndu-i în temniță. Aici l-au supus pe primul ministru legal și pe ceilalți eroi ai poporului congolez la maltratări sălbatic.

Ce a făcut în acest timp Hammarskjöld? N-a schițat un gest măcar spre a veni în ajutorul conducătorilor Republicii Congo.

În ziua cînd Mobutu și Chombe l-au strămutat pe Lumumba și pe tovarășii săi de luptă în Katanga, pentru toată lumea a fost limpede că clica de trădători se grăbea să-și pună în aplicare criminala ei intenție. Mai era totuși timp ca mîna călăilor care ridicaseră secura deasupra capetelor eroilor poporului congolez să fie oprită. Dacă măcar în clipa aceea de cumpănă, în inima secretarului ge-

DAG ȘI GAT

Ziarele au anunțat că primul ministru al Congoului, Patrice Lumumba și cei doi tovarășii de luptă ai săi au fost uciși de căpitanul belgian Julien Gat, din garda personală a lui Chombe.

Dag, mărinos din fire,
S-a înduișat de Gat:

L-a-nfășat, în loc să-l lege,
Intr-un scutec minunat,

desen de Kukriniksi

neral al O.N.U. s-ar fi trezit simțul onoarei, dacă conștiința i-ar fi prins glas, el ar fi putut, desigur, să se folosească de prerogativele lui pentru a scăpa viața primului ministru al republicii.

Dar Hammarskjöld a mers mai departe pe vechiu-i drum, împlinind în toate voia colonialiștilor. Rămăs credincios sie însuși, n-a făcut nimic spre a preîntîmpina mirșava crimă care se punea la cale, devenind astfel complice cu asasinii.

Călăii năimiți au izbutit să-și ducă la îndeplinire planul lor odios. Patrice Lumumba, acest conducător de seamă al mișcării de eliberare națională din Africa, a fost ucis. Împreună cu el au fost asinați în chip bestial tovarășii săi de luptă — președintele Senatului, Joseph Okito și ministrul Apărării, Maurice Mpolo.

Vărsînd lacrimi de crocodil, Hammarskjöld propune acum să se facă „ceretări” în jurul asasinării eroilor congolezi. Dar domnul secretar general a cam întîrziat cu această „inițiativă” fățarnică. Ceretările au fost făcute, iar popoarele lumii au deschis un răsunător proces împotriva vinovaților și a complicilor lor. Iar printre principalii criminali care au luat loc pe banca acuzaților, se află Dag Hammarskjöld. Căci mîinile sale sînt pătate de sîngele eroilor congolezi, iar petele acestea nu le va mai putea șterge cu nimic!

În zilele acestea nu există colț de pămînt în care oamenii cinstiți să nu-l înfierze pe acest slugoi al colonialiștilor cocotaț în funcția de secretar al O.N.U. La Cairo demonstrațiile nu mai conținesc, la Casablanca studenții au inundat străzile purtînd placarde cu inscripția „La spînzurătoare cu Hammarskjöld!”, clocotesc de minie străzile orașelor Conakry, Accra, Delhi, Havana. Valul de minie al popoarelor a ajuns pînă la clădirea O.N.U. de la New York, în fața căreia, în timpul ședinței Consiliului de Securitate, sute de demonstrații americani scandau: „Hammarskjöld-ucigaș!”

Dînd glas voinței întregului popor sovietic, guvernul U.R.S.S. a cerut înlăturarea neîntîrziată a lui Hammarskjöld din funcția de secretar general, ca complice și organizator al acestei sîngeroase răfuieli cu Patrice Lumumba și tovarășii săi de luptă.

Acțiunile lui Dag Hammarskjöld au fost condamnate și de multe alte guverne. Guvernele unui număr de țări socialiste au trimis la O.N.U. scrisori în care cer înlăturarea neîntîrziată a lui Hammarskjöld din postul de secretar general.

Președintele republicii Mali a anunțat hotărîrea guvernului său de a-și exprima neîncrederea în secretarul general al O.N.U.

Ca o aspră condamnare a acestui lacheu al colonialiștilor sună cuvintele președintelui Guineei, Seku Ture, care i-a scris printre altele: „Puteți fi convins că odioasa metodă folosită în Congo nu va înfrînge naționalismul congolez sau hotărîrea de nezdruccinat a popoarelor africane de a se elibera de imperialism, al căruui stegar credincios a devenit O.N.U. prin intermediul secretarului său general”.

Întreaga lume vede astăzi adevăratul chip al lui Dag Hammarskjöld, pe care el încerca să ascundă sub masca „neutralismului” și a „nepărținirii” lui. E chipul respingător al unui slugoi al colonialiștilor, al unei calfe a călăilor imperialiști.

Iar locul acestui Iuda, care și-a vîndut cîntea și omenia, nu poate fi în Organizația Națiunilor Unite. Afară cu Hammarskjöld de la O.N.U.!

B. Dmitriev